

Saara Vähäkuopus

**VAPAA-AJAN ASUNNON TARPEIDEN KARTOITUS KYSELYTUTKIMUKSEN
AVULLA**

**VAPAA-AJAN ASUNNON TARPEIDEN KARTOITUS KYSELYTUTKIMUKSEN
AVULLA**

Saara Vähäkuopus
Opinnäytetyö
Syksy 2023
Rakennusarkkitehdin tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Rakennusarkkitehdin tutkinto-ohjelma

Tekijä: Saara Vähäkuopus

Opinnäytetyön nimi: Vapaa-ajan asunnon tarpeiden kartoitus kyselytutkimuksen avulla

Opinnäytetyön englanninkielinen nimi: Survey for Needs of Holiday Home

Työn ohjaaja: Kai Tolonen

Työn valmistuslukuukausi ja -vuosi: Syksy 2023

Sivumäärä: 35 + 2 liitettä

Asukaslukuun suhteutettuna Suomessa on vapaa-ajan asuntoja eniten maailmassa. Suomalainen huvilarakentamisen historia alkaa 1800-luvun rikkaan väen kesäasunnoista ja jatkuu nykypäivän koko kansan mökkeilyyn. Kuluttajien erilaiset tarpeet luovat tarvetta monenlaisille erilaisille loma-asunnoille. Tässä opinnäytetyössä tarkasteltiin suomalaista huvila-asumisen historiaa ja nykypäivää, sekä rakentamismääräyksiä ja kartoitettiin kuluttajien tarpeita kyselytutkimuksen avulla.

Kyselytutkimuksen tavoitteena oli havaita mahdollisia muuttuvia trendejä ja tarpeita vapaa-ajan asumisessa sekä tutkia sosiaalisen median mahdollisuuksia kyselytutkimuksen teossa. Tuloksia on tarkoitus hyödyntää Kontiotuote Oy:n vapaa-ajan malliston suunnittelussa ja markkinoinnissa.

Kysely toteutettiin Webropol-alustalle rakennetulla nettikyselyllä, jonka pääasiallinen jakelukanava oli Facebook, ja vastauksia saatiin 76 kappaletta. Oman huvilan hankkimisesta haaveili yli puolet kyselyyn vastanneista rahan noustessa suurimmaksi esteeksi hankinnan tielle. Toiveet huvilan varustelutasosta ja sijainnista myötäilivät pitkälti suomalaisia mökkeilyn perinteitä, mutta asumismukavuutta haluttiin lisätä sähköllä ja saniteettitiloilla.

Suomessa on lähivuosina toteutettu useita mökkeilyyn liittyviä kyselytutkimuksia, mutta kohde-ryhmä on pääasiassa ollut huvilan omistajat. Omasta mökistä haaveileville vastaavia kyselyitä ei juuri ole tuotettu, ja tulevaisuuden trendien hahmottaminen on ollut huvilan ostajien ostokäyttäytymisen varassa.

Unelmieni loma-asunto -kyselyyn saatiin kerättyä lyhyessä ajassa, Facebook ainoana levityskanavana, kohtalainen määrä vastauksia, joten aihe kiinnostaa suomalaisia. Vastaavan tyyppinen kysely kysymyksiä varioiden ja laajemmalla useamman kanavan levikillä voisi olla jatkossakin helpposti toteutettava lisä huvilan hankintaa harkitsevien toiveiden ja tarpeiden selvittämiseen ja kehittyvien trendien ja muutosten havaitsemiseen.

Asiasanat: vapaa-ajan asuminen, vapaa-ajan asunto, mökkeily, mökki, kesämökki, huvila, vuokramökki, kakkoskoti, saunatupa.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Programme in Construction Architecture

Author: Saara Vähäkuopus
Title of thesis: Survey for Needs of Holiday Home
Supervisor: Kai Tolonen
Term and year when the thesis was submitted: Autumn 2023
Number of pages: 35 + 2 appendix

Relative to the number of inhabitants, Finland has the largest number of leisure apartments in the world. The history of Finnish villa construction begins with the summer residences of the rich in the 19th century and continues to today's everyman cottages. The different needs of consumers create a need for many different types of holiday homes. The thesis looked at the history and present day of Finnish villa living, as well as building regulations and surveyed consumers' needs using a survey.

The goal of the survey was to detect possible changing trends and needs in leisure living, as well as to explore the possibilities of social media in conducting the survey. The results were to be used in the planning and marketing of Kontiotuote Oy's leisure collection.

The survey was carried out using an online survey built on the Webropol platform, the main distribution channel of which was Facebook, and 76 responses were received. More than half of the survey respondents dreamed of getting their own villa, with money becoming the biggest obstacle to the purchase. The wishes for the villa's level of equipment and location were largely in line with Finnish cottage traditions, but they wanted to increase living comfort with electricity and sanitary facilities.

Keywords: cottage, summer cottage, villa, cottage living, Finnish cottage

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	SUOMI – HUVILOIDEN MAA	7
2.1	Porvariston pitsihuviloista koko kansan mökkeilyyn	7
2.2	Suomalainen mökkiunelma	12
2.3	Rakentamismääräykset.....	14
3	KYSELYTUTKIMUS	15
3.1	Kyselyn laatiminen ja kysymysten muotoilu.....	16
3.2	Kyselyn näkyvyys ja Facebook-mainonta.....	17
3.3	Kyselyn tulokset	19
4	YHTEENVETO	31
	LÄHTEET.....	33
	Liite 1 Unelmieni loma-asunto -kysely	
	Liite 2 Unelmieni loma-asunto -perusraportti	

1 JOHDANTO

Suomi on vapaa-ajan asumisen suurmaa. Asukaslukuun suhteutettuna täältä löytyy eniten vapaa-ajan asuntoja koko maailmasta, ja mökkeily on olennainen osa suomalaisten vapaa-ajan viettoa. Suomalaisen huvila-asumisen historia alkaa 1800-luvun rikkaamman väen kesähuviloista ja jatkuu aina nykyajan ympäri vuoden asuttaviin loma-asuntoihin saakka. (1, s. 7.) Kesäasunnot sijoituivat aluksi kaupunkien läheisyyteen, mutta kulkuneuvojen ja liikenneyhteyksien parannuttua huviloita löytyy nyt hyvin monenlaisista ympäristöistä (2, s. 60).

Oma mökki on hyvin monen suomalaisen unelma vapaa-ajan vietosta (1, s. 10). Toiselle tämä tarkoittaa aktiivilomaa laskettelurinteiden ja hiihtoreittien tuntumassa, toinen puolestaan toivoo levollista luonnonläheisyyttä järven rannalla. Tarpeet vaihtelevat pienestä erämökistä omakotitalomaiseen kakkoskotiin, jossa voi tehdä etätöitä ison osan vuodesta. Erilaiset tarpeet luovat tarvetta erilaisille loma-asunnoille.

Tässä opinnäytetyössä kartoitetaan erilaisista lähtökohdista nousevia tarpeita vapaa-ajan asumiselle. Kyselytutkimuksen tarkoitus on antaa alustavaa tietoa vapaa-ajan asumisen trendien ja asiakkaiden tarpeiden muutoksista Kontiotuote Oy:n valmismalliston suunnittelun tarpeisiin. Samalla tarkastellaan Facebook-mainonnan tehokkuutta kyselytutkimuksen jakamisen välineenä.

Aluksi tarkastellaan suomalaisen mökkeilyn historiaa, kulttuuria ja arkkitehtuuria, mökkikannan sijoitumista sekä rakentamiseen vaikuttavia määräyksiä. Tämän jälkeen perehdytään kyselytutkimuksen muotoon, kysymysten asetteluun ja jaotteluun sekä pohditaan tutkimuksesta saatuja tuloksia.

2 SUOMI – HUVILOIDEN MAA

Vuonna 2021 kesämökkejä oli Suomessa 508 919 kappaletta, ja vaikka kesämökkikannan vuosittainen kasvu on hidastunut 2020-luvun alussa, kasvaa mökkikanta edelleen noin 2100 mökillä vuodessa. Vakituisesti asuttuja vapaa-ajan asuntoja ei näy tässä tilastossa, vaan ne luokitellaan erillisten pientalojen luokkaan, joten todellinen vapaa-ajan asuntojen määrä on tätä suurempi. Uusia mökkejä rakennetaan enemmän kuin mökkikanta kasvaa, koska vanhoja puretaan pois muun muassa uudisrakentamisen tieltä. Sinällään mökkikannan kasvun hidastuminen on ollut jatkuva trendi 1970-luvulta saakka, jolloin kesämökkejä rakennettiin eniten. Tämän jälkeen valmistuneiden mökkien määrä on laskenut jokaisella vuosikymmenellä. (3.)

Yli kolmannes suomalaisista viettää aikaa mökillä ja jopa 41 prosenttia hankkisi unelmiensa huvilan rahatilanteen salliessa. Vain seitsemää prosenttia suomalaisista mökkiloma ei kiinnosta lainkaan. Sauna ja saunominen kuuluu myös tärkeänä osana suomalaiseen mökkeilyyn. (1, s. 7–12.)

2.1 Porvariston pitsihuviloista koko kansan mökkeilyyn

Huvila-asuminen oli vain rikkaamman kansanosan etuoikeus aina itsenäisyyden alkuaikoihin saakka (4). Varsinaisesti loma-asunnot yleistyivät työväen keskuudessa vasta sotien jälkeen kansan hiljaa vaurastuessa ja työehtojen parantuessa. Lomailu oli mahdollista vasta siinä vaiheessa, kun oli mahdollisuus pitää lomaa. (5, s. 76.)

Suomalainen huvilakulttuuri syntyi 1800-luvun alkupuoliskolla yläluokan keskuudessa, kun yläluokka alkoi palveluskuntineen viettää kesiään maaseudulla. Huvilat sijaitsivat muutaman kilometrin säteellä kaupungista, koska kulkuyhteydet olivat huonot ja kulkuneuvot hitaita. (2, s. 60.)

Ensimmäiset yläluokan kesäasunnot 1800-luvun alkupuoliskolla olivat tyyliältään uusklassistisia. Vuosisadan loppupuolella rakennettiin kertaustyylien mukaisesti ja arkkitehdit hakivat esikuvia ulkomailta, etenkin Italian ja Englannin maaseutuhuviloista, sekä sveitsiläistyylistä. Huviloista oli saatavilla myös mallikirjoja, ja huvilat olivat koristeellisia, niissä oli paljon puuleikkauksia ja usein portaikon yläpuolelle rakennettiin näköalatorni. (1, s.13–14.)

KUVA 1. Annala Helsingin Toukolassa (6)

Villa Anneberg, sittemmin Annala, Helsingin Toukolassa rakennettiin vuonna 1832 (kuva 1). Annala edustaa empiretyyliä ja on eräs vanhimmista huviloista Suomessa (1, s. 13). Villa Gustafsberg puolestaan on rakennettu vuonna 1884 insinööri Hugo Neumanin piirustusten mukaan (kuva 2), ja on ensimmäinen ylettömän runsain leikkauksin koristeltu huvila Suomessa (7).

1900-luvun alkuvuosiin saakka kesähuviloita rakensivat vain kaikkein rikkaimmat, kuten teollisuusneuvokset ja liikemiehet, kauppiat ja korkeat virkamiehet. Vuonna 1900 nykyisen Suomen alueella oli huviloita noin 900 kappaletta. (1, s.13.)

KUVA 2. Villa Gustafsbergin koristeleikkauksia ja näköalatorni Ruissalossa (8)

1800–1900-lukujen vaihde toi huvilat erämaaisemiin, kun moni taiteilija halusi rakentaa ateljeensa keskelle neitseellistä luontoa. Huviloissa oli vaikutteita talonpoikaistyylistä, mutta myös jugendista ja sveitsiläistyylistä. Hirsipinnat jätettiin usein näkyville ja myös pyöröhirttä käytettiin. Nämä taiteilijoiden erämaahuvilat toimivat myöhemmin esikuvana suomalaiselle paljashirsiselle huvilarakentamiselle. Vaikutus on yhä nähtävissä nykyisessä huvilarakentamisessa. (1, s. 15–16.)

Eräs tällaisista erämaahuviloista on Villa Cooper, alkujaan Villa Enckell Järvenpäässä (kuva 3). Arkkitehti Lars Snockin Sigrid ja Gösta Enckellille suunnittelema huvila on rakennettu vuonna 1904. (9.)

KUVA 3. Villa Cooper Järvenpäässä (10)

Vuosisadan ensimmäisillä vuosikymmenillä työväestön olosuhteita korjaavat reformistiset aatteet saapuivat Euroopasta Suomeen ja työväestön hyvinvointia alettiin parantaa muun muassa rakentamalla kaupunkien liepeille siirtolapuutarha- ja kesämaja-alueita työläisten vapaa-ajan viettoon varten (kuva 4) (1, s. 22–23). Ensimmäiset siirtolapuutarhat rakennettiin Tampereelle vuonna 1916 sekä Helsinkiin ja Ouluun vuonna 1918. 1930-luvulta lähtien rakentaminen levisi muihinkin kaupunkeihin. (4.)

1920- ja 1930-lukujen taitteessa funkistyyli valtasi alaa ja huvilarakentaminen alkoi siirtyä pienempien viikonloppumajojen suuntaan. Samalla autoliikenne mullisti vapaa-ajan viettoa ja mökkeily alkoi pikkuhiljaa tavoittaa myös kaupunkien työväestöä. Ulkoilu ja retkeily tulivat muotiin 1930-luvulla ja turha muodollisuus sai väistyä käytännölläisyyden tieltä. Talvimatkailu alkoi herättää kiinnostusta ja ensimmäisiä hirsisiä urheilumajoja rakennettiin tuntureihin. (1, s. 19–21.)

KUVA 4. Herttoniemen siirtolapuutarha, palsta nro 97, 1940-luvulla (11)

Sotavuodet katkaisivat suomalaisen huvilarakentamisen kehityksen, ja sodan jälkeiset pulavuodet verottivat kansaa. 1950-luvulle tultaessa huvilarakentaminen alkoi jälleen kiihtyä ja rakentamisessa näkyi maanläheisyys ja luontoromantiikka. Pienistä saunamökeistä tuli suosittuja ja huviloiden sijaan alettiin puhua kesämökeistä. Myös talvikäyttöiset lämmitettävät mökit alkoivat saada jalansijaa. (1, s. 24.)

1960-luvulla modernistinen arkkitehtuuri oli saapunut huvilarakentamiseen perinteisempien luonto- ja kansallisromanttisten tyylien rinnalle. Rakennukset madaltuivat, katot loivenivat, räystäät lyhenivät ja sommittelussa suosittiin horisontaalisuutta. Sisustukset olivat pelkistettyjä ja suuret lasi-ikkunat avasivat maiseman luontoon. (1, s. 24.)

Vuonna 1959 tuli voimaan rakennuslaki, joka velvoitti hakemaan rakennusluvan kesämökkirakentamiselle. 1960-luvulta lähtien alkoi varsinainen lomarakentamisen kasvu: vuosikymmenen aikana rakennettiin noin 90 000 uutta huvilaa ja seuraavalla vuosikymmenellä uusien huviloiden rakentaminen saavutti huippunsa 100 000 uutta huvilaa. (1, s. 24.)

1960-luvulla koko maailma oli suurten tulevaisuuden odotusten vallassa ja tähysi avaruuteen. Kuun valloitus realisoitui, ja avaruusajan futuristiset utopiat innostivat ihmisiä. Näiden ajatusten siivittämänä syntyi myös rakentamiseen erikoisia innovaatioita, kuten Matti Suurosen vuonna 1968 suunnittelema Futuro, joka oli maailman ensimmäinen sarjavalmistukseen päässyt muovitalo (kuva 5). Futuro oli alun perin tarkoitettu helposti pystytettäväksi ja nopeasti lämmitettäväksi hiihtomajaksi vaikeakulkuihseen maastoon. Rakennus oli valmistettu lujitemuovista, ja Futuron ja muiden Casa Finlandia -sarjan muovitalojen taival päättyi vuoden 1973 öljykriisiin, joka kolminkertaisti muovin hinnan. (12.)

KUVA 5. Matti Suurosen vuonna 1968 suunnittelema Futuro-hiihtomaja (13)

2.2 Suomalainen mökkiunelma

Huvilarakentaminen on hiipunut 1970-luvun huippuvuosista, mutta mökkikanta kasvaa edelleen noin 2100 mökillä vuodessa. Uusia huviloita rakennetaan kuitenkin tätä enemmän, koska entisiä myös puretaan. (3.)

Hyvin monen suomalaisen juuret ovat maaseudulla, ja mökkeilykulttuuri on opettanut myös kaupunkien kasvatit kaipaamaan luonnonrauhaan. Unelma kesäisestä illasta veden äärellä rantasauvan terassilla, avotuli ja luonnonveteen pulahtaminen, niistä on suomalainen mökkiunelma rakennettu (kuva 6). (1, s. 10.)

Mökkeilyn suosio näyttää jatkuvan myös nuorten keskuudessa. Nuoret aikuiset mökkeilijöinä 2030-selvityksen mukaan nuoret aikuiset arvioivat mökkeilynsä lisääntyvän vuoteen 2030 mennessä. Mökkeilyn kehitystä edistävät etätöiden lisääntyminen, liikenne- ja tietoliikenneyhteyksien paraneminen, mökkien varustetason nousu, uudisrakentaminen ja tuhansien vakinaisten asuntojen muuttuminen vapaa-ajan asunnoiksi. (14.)

KUVA 6. Monen suomalaisen mökkiunelma on rantasaunoineen hyvin maanläheinen (15)

Suomi on pitkä maa, ja Etelä-Suomessa kesä on selvästi pitempi ja toisenlainen kuin 1200 kilometriä pohjoisempana Lapissa, jossa kesä tulee noin puolitoista kuukautta myöhemmin kuin etelärannikon saaristossa. Lapin kesä on lyhyt, ja muutamassa viikossa on nähtävissä ensimmäiset syksyn merkit, kun etelämmässä saadaan nauttia kesästä vielä viikkoja. (1, s. 9.)

Vuodenaikojen voimakas vaihtelu ja maantieteelliset seikat vaikuttavat suomalaisen lomaviettoon huomattavasti. Siinä missä toinen kaipaa mökkeilyä lähinnä kesäisin, toinen haluaa neljän vuodenajan huvilansa latujen ja retkeilymaastojen tuntumaan (kuva 7).

KUVA 7. Kelomökkejä Rukalla (16)

2.3 Rakentamismääräykset

Rakentamismääräykset ovat koskeneet huvilarakentamista vuodesta 1959 saakka (1, s. 24). Ympäri vuoden asuttavia vapaa-ajan asuntoja koskevat joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta samat määräykset kuin vakituisesti asuttavia asuntoja (17; 18; 19).

Loma-asumiseen suunniteltavaa pientaloa, joka on tarkoitettu käytettäväksi vuodessa vähintään neljä kuukautta, koskevat rakennuksen lämpöhäviön osalta vain rakennuksen vaipan lämpöhäviölle asetetut vaatimukset. Vaatimukset eivät koske alle 50 m² kokoisia rakennuksia. Varsinaisten kesämökkien, joita käytetään alle neljä kuukautta vuodessa, ei tarvitse täyttää energiatehokkuudesta tai ilmanvaihdoista asetettuja vaatimuksia. (17; 18.)

Esteettömyysvaatimukset eivät koske huvilaa, jota ei käytetä ympärivuotiseen asumiseen. Asuin-, majoitus- ja työtiloista annetun ympäristöministeriön asetuksen perustelumuioston mukaan ympärivuotisesti loma-asuntona käytettävissä oleva huoneisto katsotaan asuinhuoneistoksi, jolloin sitä koskevat samat esteettömyysvaatimukset kuin vakituisessa asumiskäytössä olevaa asuntoa. (19.)

3 KYSELYTUTKIMUS

Toteutetun kyselytutkimuksen tavoitteena oli löytää arkkitehtuuriset ja asumiseen liittyvät seikat, jotka tällä hetkellä puhuttelevat ihmisiä. Arkkitehtuurin lisäksi muun muassa rakennuksen koko ja tilat, varustelutaso sekä rakennuksen toivottu sijainti voivat vaihdella erilaisten trendien ja muuttuvien tarpeiden mukaan. Energiakysymykset ohjaavat myös lomarakentamista energiaa säästävämpään suuntaan.

Työn tilaajana toiminut Kontiotuote Oy toivoi kyselyn avaavan rakentamisen meneillään olevia trendejä ja nousevia suuntauksia kuluttajanäkökulmasta, kyselytutkimuksen käyttöä sekä sosiaalisessa mediassa mainostamisen mahdollisuuksia. Tuloksia toivottiin voivan hyödyntää muun muassa valmismalliston suunnittelussa ja mahdollisten trendien muutosten arvioinnissa. Samalla toivottiin saatavan tietoa Facebook-mainonnan vaikutuksesta kyselytutkimuksen levikkiin ja vastauksiin.

Unelmieni loma-asunto

i Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Onko unelmiesi lomapaikka salainen piilopirtti, vai koko ystäväpiirin oma huvikumpu? Haaveiletko kesistä romanttisessa pitsihuvilassa, vai onko unelmasi uljas lasipalatsi meren äärellä? Nyt sinulla on ainutlaatuinen mahdollisuus selvittää, millainen mökkeilijä olet ja millainen onkaan unelmiesi loma-asunto.

Vastaamalla voit myös vaikuttaa uusiin loma-asuntotrendeihin!

[Tietosuojainfo](#)

KUVA 8. Unelmieni loma-asunto -kyselyn alkunäkymä (LIITE 1)

3.1 Kyselyn laatiminen ja kysymysten muotoilu

Kyselytutkimus toteutettiin OAMK:n opiskelijoiden käytössä olevalla Webropol-kyselyalustalla sähköisessä muodossa Unelmieni loma-asunto -nimisenä nettikyselynä. Kyselyyn vastaaminen pyrittiin tekemään houkuttelevaksi lyhyillä, osin leikkimielisillä kysymyksillä. Lopputuloksena vastaajalle tarjottiin sähköpostiin hänen vastauksiensa perusteella valikoitunutta loma-asuntoa, joka pyrki olemaan humoristinen (kuva 9).

Unelmiesi huvila!

Olet viehätynyt luonnonläheisestä elämästä, etkä kaipaa mökillesi ylimääräisiä mukavuuksia, saatikka häiriötekijöitä. Eräjormailu taitaa olla toinen luontosi, joten päästä sisäinen shamaanisi valloilleen kananjalkamökissä!

KUVA 9. Tietyillä vastauksilla sai vaihtelevan humoristisen palautteen unelmien huvilaksi

Kysely kartoitti vastaajan kiinnostusta huvilan hankintaan, toiveita huvilan varustelutasosta, kokoa, käyttötapaa, sijaintia ja ulkonäköä. Kysymyksiin vastaaminen oli pakollista. Osassa kysymyksistä saattoi valita useamman vaihtoehdon, osassa ainoastaan yksi vastausvaihtoehto oli mahdollinen. Tietyistä vastausvaihtoehdoista avautui tarkentavia lisäkysymyksiä (kuva 10). (LIITE 1.)

1. Olen aikeissa *

- Hankkia, tai rakentaa huvilan lähiaikoina
- Tulevaisuuden haaveissa siintää oma huvila
- En usko, että oma huvila tulee lähivuosina ajankohtaiseksi

2. Onko unelmiesi huvilan toteutumisen esteenä *

- Sen hankkiminen maksaa aivan liikaa
- Siitä on aivan liikaa vaivaa
- Matka sinne olisi liian pitkä
- En ole vielä päättänyt millainen unelmieni huvila olisi
- En tiedä vielä, missä huvilani sijaitsisi
- Esteenä unelmieni huvilalle on:

KUVA 10. Huvilan hankintaa koskevat tarkentavat kysymykset avautuivat vain tietyillä vastausvaihtoehdoilla (LIITE 1)

3.2 Kyselyn näkyvyys ja Facebook-mainonta

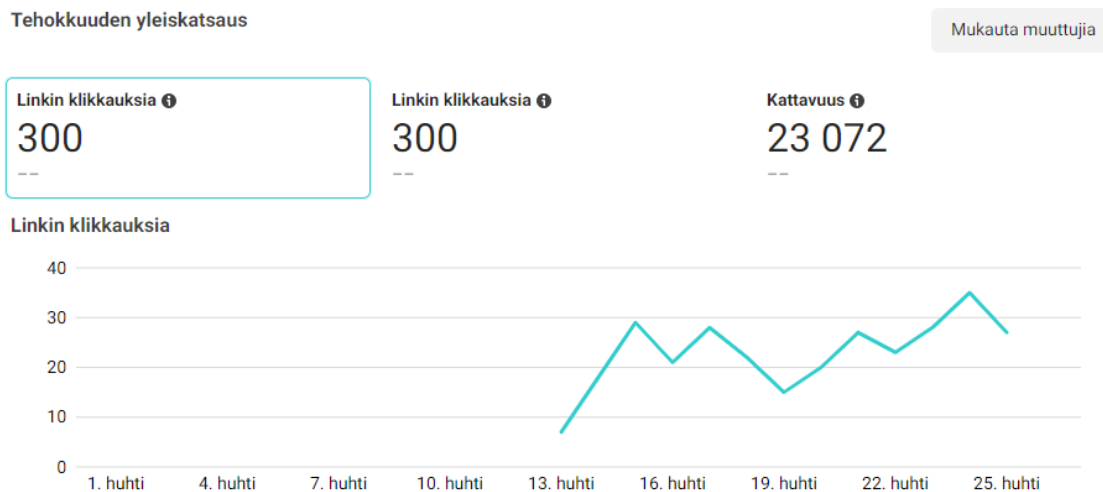
Tarkoituksena oli houkutella vastaajiksi myös muita kuin tämänhetkisiä mökkirakentajia, siksi oli tarpeellista saada kyselylle mahdollisimman laaja ja satunnainen vastaajakunta. Pääasialliseksi jakelukanavaksi valikoitu Facebook, jossa kyselyä jaettiin henkilökohtaisesti sekä tarkoitusta varten luodulla Kontion sponsoroimalla mainoksella. Kontion näkyvyys häivytettiin kyselystä, jotta se ei ohjaisi vastauksia tiettyyn suuntaan. Kyselyyn lisättiin OAMK:n valmiiseen pohjaan täydennetty tietosuojainfo.

Mainos pyöri Facebookissa 13.4.2023–25.4.2023 välisen ajan budjetilla 15 €/päivä. Facebook tarjoaa erilaisia mainostavoitteita erilaisiin tarpeisiin, ja tässä tapauksessa tavoitteeksi valittiin mahdollisimman suuri määrä klikkauksia (kuva 11).

Mainos	Mainosjoukon nimi ↓	Tarjousstrategia Mainosjoukko	Budjetti Mainosjoukko
 Uusi mainos (Liikenne)	Uusi mainosjoukko (Liikenne) 0 aktiivista mainosta	Suurin määrä Linkin klikkaukset	15,00 € Päivittäinen

KUVA 11. Mainosstrategiana oli klikkausten mahdollisimman suuri määrä

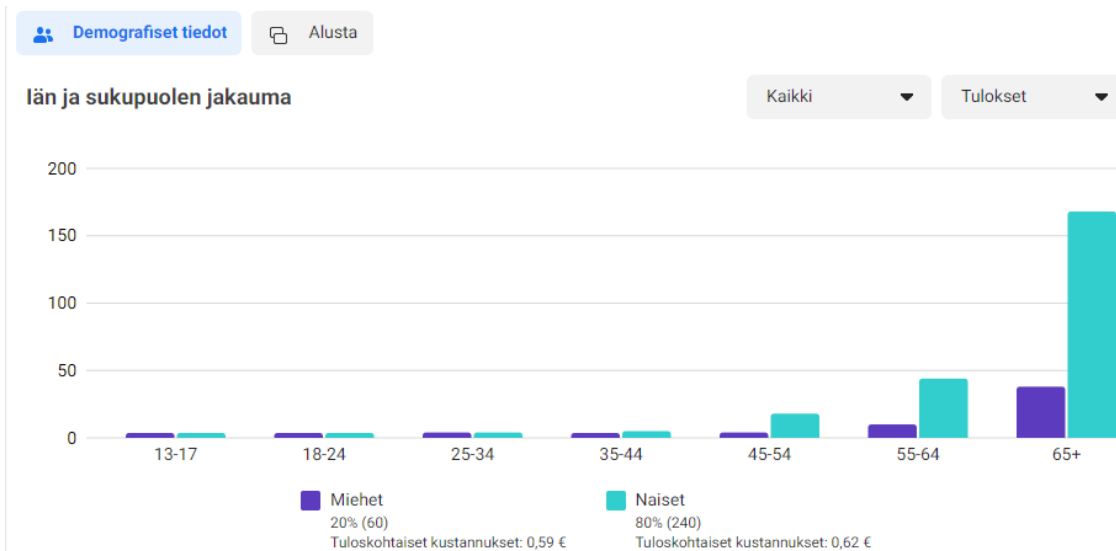
Henkilökohtaisesti jaettu linkki julkaistiin tutkimuksen laatijan omalla Facebook-seinällä 13.4.2023 ja sen kautta oli saatu noin 40 vastausta siihen mennessä, kun mainoskampanja käynnistyi. Yhteensä kyselyyn saatiin vastauksia 27.4.2023 mennessä 76 kappaletta. Facebook-mainokselle keräty näyttökertoja 23 072 ja mainosta klikattiin 300 kertaa (kuva 12), mikä vaikuttaisi näyttökertoihin nähden pienehköltä määrältä.

KUVA 12. Mainoslinkin näyttökerrat ja klikkaukset Facebookissa

Suurin osa kyselyn vastauksista kertyi kahden ensimmäisen päivän aikana (58 vastausta) ja vaikuttaa siltä, että ylivoimainen enemmistö päätyi vastaamaan kyselyn laatijan henkilökohtaisten verkostojen kautta, koska Facebookin mainoskampanjan tilastot näyttivät vain noin kymmentä klikkausta mainokselle kampanjan alkupäivinä. Suurin osa klikkaajista ei päätenyt vastaamaan. Tulosten perusteella Facebook-mainonta ei ollut kahden viikon aikajaksolla ja tämän kaltaisella budjetilla kovin tehokas tapa kerätä vastauksia kyselyyn.

Facebookin tilastojen perusteella mainosta klikanneiden profiili painottui vahvasti keski-ikäisiin naisiin (kuva 13).

KUVA 13. Facebook-mainoksen klikkaajien ikä- ja sukupuolijakauma

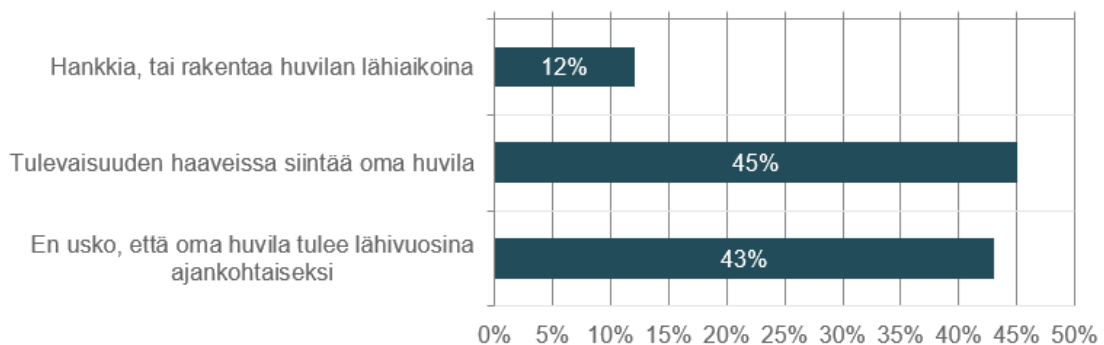
Vaikka mainoskampanja ei tuonut kuin enintään parikymmentä vastausta kyselyyn, saatiin vastauksia kerättyä 27.4. mennessä yhteensä 76 kappaletta.

3.3 Kyselyn tulokset

Aluksi kyselyssä kartoitettiin vastaajan kiinnostusta rakentaa tai muutoin hankkia huvila. Vastaajista 12 % oli aikeissa hankkia tai rakentaa huvilan lähiaikoina ja 45 % kertoi oma huvila siirtävän tulevaisuuden haaveissa. 43 % vastasi, ettei huvilan hankkiminen ollut ajankohtaista (kuva 14). (LIITE 2.)

1. Olen aikeissa

Vastaajien määrä: 76

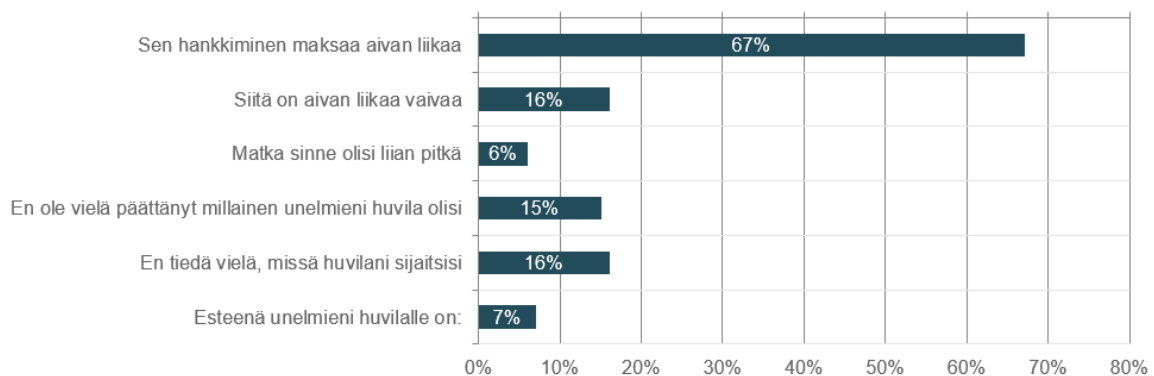

KUVA 14. Vastaajista yhteensä 57 % oli aikeissa hankkia, tai haaveili tulevaisuudessa omasta huvilasta (LIITE 2)

Kalliin hinnan nosti esteeksi 67 % vastaajista, jotka eivät olleet lähiaikoina aikeissa hankkia huvilaa. Tarkentava lisäkysymys esitettiin vain vastaajille, joiden vastaus oli joko *tulevaisuudessa siintää oma huvila* tai *huvila ei ole lähivuosina ajankohtainen*. Huvilan hankkimisen esteenä olevia syitä pystyi valitsemaan useamman. Vapaaseen tekstikenttään oli tullut viisi vastausta, joista kahdella oli jo oma mökki ja yhdellä vene hoiti mökin virkaa. Kaksi tekstikenttään vastaajista nosti taloudelliset seikat suurimmaksi esteeksi oman huvilan hankinnalle. (Kuva 15.)

2. Onko unelmiesi huvilan toteutumisen esteenä

Vastaajien määrä: 67, valittujen vastausten lukumäärä: 86

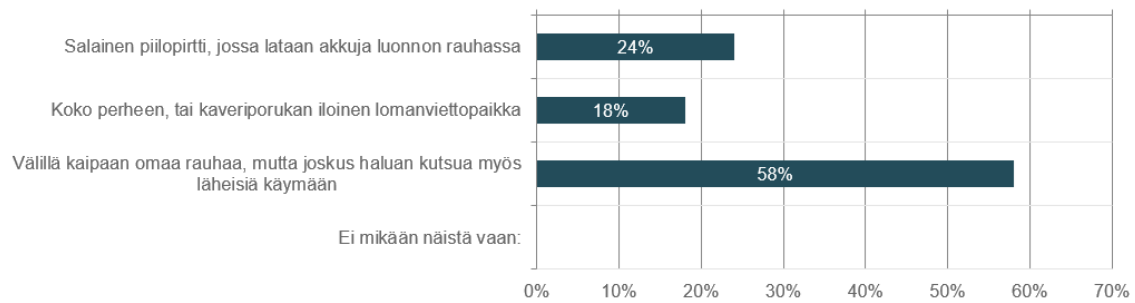
KUVA 15. Suurimmalle osalle vastaajista huvilan toteutumisen esteenä oli hinta (LIITE 2)

Tulos osuu kysymyksen asettelu huomioiden lähelle Harri Hautajärven kirjassaan *Huviloita, saunoja*, mainitsemaa lukua, jonka mukaan 41 % suomalaisista hankkisi huvilan rahatilanteen salliessa ja vain 7 % ei ole kiinnostunut mökkeilystä missään tapauksessa (1, s. 10).

Kysymyksissä 3, 4 ja 5 kartoitettiin vastaajien ajatuksia unelmiensa huvilan käytöstä ja ajanvietosta huvilalla. Vastaajista 58 % toivoi omaa rauhaa, mutta halusi toisinaan myös läheisiään käymään. Hieman alle neljäsosa vastaajista kaipasi omaa salaista piilopirttiä (kuva 16). (LIITE 2.)

3. Unelmieni huvila on

Vastaajien määrä: 76

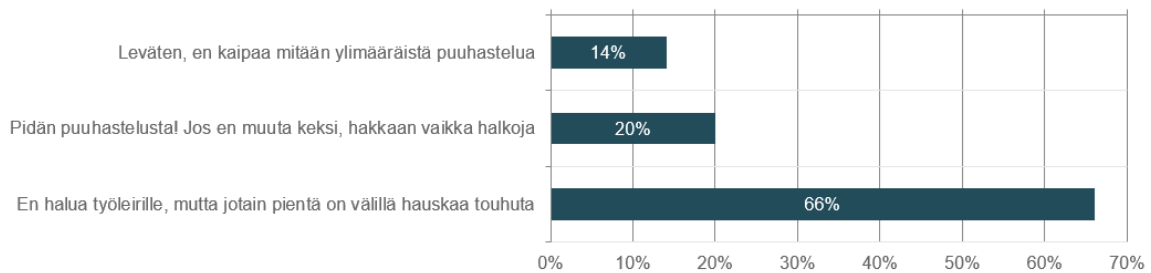

KUVA 16. Yli puolet vastaajista haluaisi oman rauhan lisäksi tavata myös läheisiään mökillään (LIITE 2)

Mökkeilyn lomassa 66 % halusi myös pientä tekemistä ja vain 14 % toivoi pelkästään lepäävänsä. 20 % vastaajista kaipasi enemmänkin tekemistä, vaikka halon hakkuun muodossa (kuva 17).

4. Haluan viettää aikaa huvilallani

Vastaajien määrä: 76

KUVA 17. Suurin osa toivoo mökkilomalta sekä lepoa että pientä puuhaa (LIITE 2)

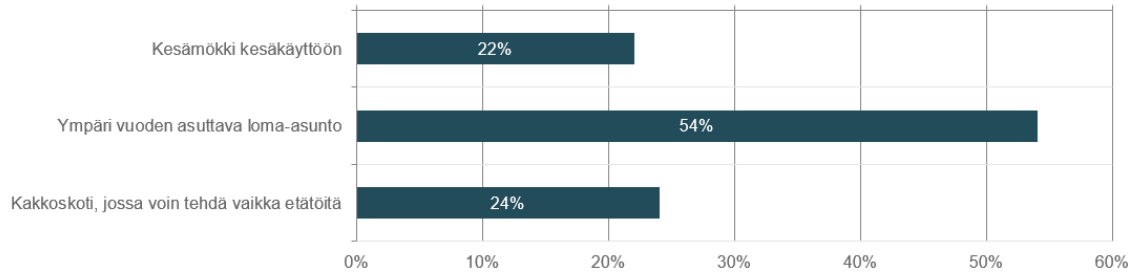
Vapaa-ajan asunnolla vietetty aika on kasvanut viime vuosina huomattavasti. Vuoden 2021 vapaa-ajan asunnon omistajille suunnatun Mökkibarometrin mukaan yöpymisiä oli vuoden 2016 kyselyssä keskimäärin 79 vuorokautta ja vuoden 2021 kyselyssä 103 vuorokautta. Kasvu on ollut jatkuva trendi Mökkibarometrissa. Ympärivuotiseen käyttöön soveltui barometrin mukaan vuonna 2021 vapaa-ajan asunnoista 29 % ja pelkästään kesäkäyttöön 15 %. Koronapandemian vaikutus etätöihin näkyy merkittävästi barometrin tekohetken tilastoissa: vuoden 2021 maaliskuussa barometriin vastanneista 25 % teki etätöitä vapaa-ajan asunnoltaan käsin. (14.)

Sama suuntaus on nähtävissä myös Unelmieni loma-asunto -kyselyn vastauksissa. Suurin osa vastaajista, 54 %, toivoi ympärivuoden asuttavaa loma-asuntoa ja 24 %:n toiveissa oli kakkoskoti-tasoinen ratkaisu, jossa olisi mahdollista viettää aikaa myös lomien ulkopuolella etätöitä tehden.

Pelkkä kesäasuminen on jäämässä vähemmistöön, 22 % koki tarvitsevansa vain kesäkäyttöön tarkoitettua huvilaa (kuva 18). (LIITE 2)

5. Toiveideni huvila on

Vastaajien määrä: 76

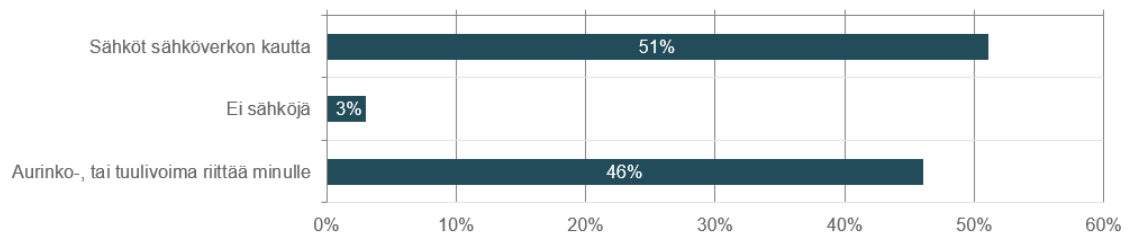
KUVA 18. Suurin osa vastaajista toivoi ympäri vuoden asuttavaa huvilaa (LIITE 2)

Kysymykset 6–12 selvittivät vastaajien toivomaa varustelutasoa sähkön, veden, nukkumatiilojen, saunan, wc:n sekä tulisijan osalta. Tällä hetkellä käytössä olevissa mökeissä 79 %:lla virtalähteenä on verkkosähkö, 15 %:lla aurinkopaneeli ja 7 % on kokonaan ilman sähkövirtaa. Yhä useampi mökkeilijä on parantanut huvilansa varustetasoa ja useampi on myös jatkossa aikeissa tehdä parannuksia seuraavan vuoden aikana. Nykyisin noin 40 % pitää mökillään yllä peruslämpöä, kun vuoden 2016 Mökkibarometrissa osuus oli 32 %. (14.)

Unelmieni loma-asunto -kyselyssä ainoastaan 3 % vastaajista ei kaivannut huvilalleen sähköjä missään muodossa. Sähköverkko, 51 %, ja aurinko-, tai tuulivoima, 46 %, olivat lähes yhtä suosittuja vaihtoehtoja, joten muutosta on nähtävissä omavaraisuuden ja energian säästön suuntaan (kuva 19). (LIITE 2.)

6. Haluan huvilaani

Vastaajien määrä: 76

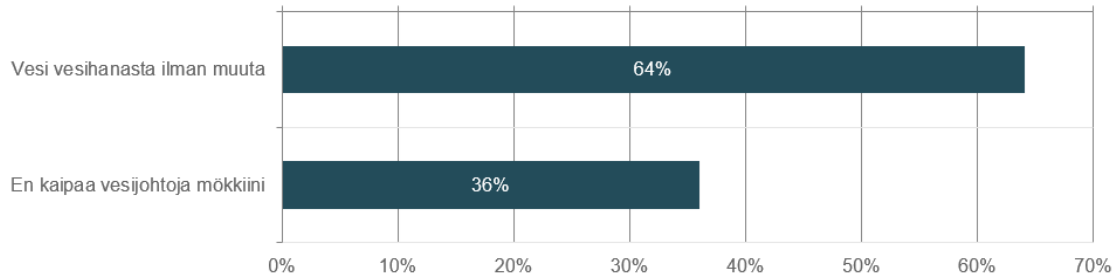

KUVA 19. Hieman yli puolet vastaajista haluaisi huvilalleen sähköt sähköverkon kautta (LIITE 2)

Juokseva vesi kelpaisi 64 %:lle vastaajista. 34 % ei kokenut tarvitsevansa vesijohtoja mökkiinsä (kuva 20) (LIITE 2). Juoksevaa vettä mökilleen toivovien osuus on merkittävästi suurempi kuin nykyinen tilanne, jossa vain 19 %:ssa vapaa-ajan asuntoja on tällä hetkellä juokseva vesi (14).

7. Huvilaani tulee

Vastaajien määrä: 76

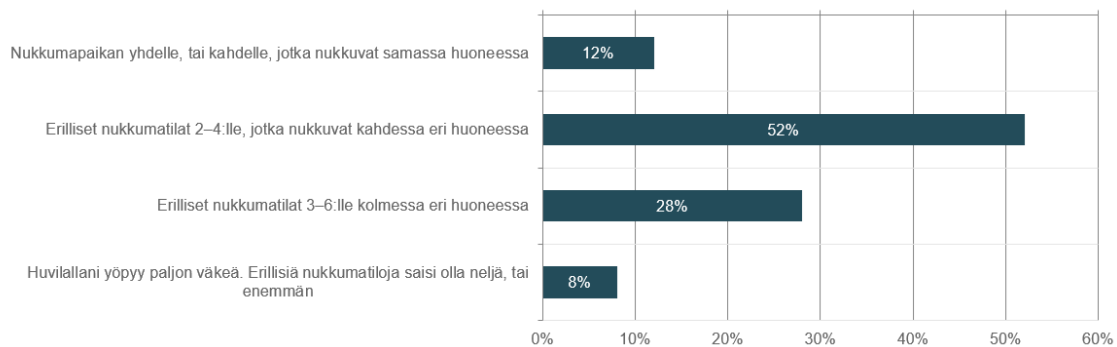

KUVA 20. Suurin osa haluaisi juoksevan veden huvilalleen (LIITE 2)

Huvilan koon suhteen pienehkö 2–4-hengen, eli noin yhden erillisen makuuhuoneen mökki, saavutti 52 %:n suosion. Yhtä asuinhuonetta isompi, 3–6-hengelle tarkoitettu huvila, keräsi 28 % äänistä. Hyvin pientä yhden, tai kahden hengen mökkiä toivoi 12 % vastaajista ja 8 % toivoi erillisiä nukkumatiloja vähintään neljä tai enemmän (kuva 21). (LIITE 2.)

8. Tarvitsen huvilalleni

Vastaajien määrä: 76

KUVA 21. 2–4 hengen mökki tuntui sopivan kokoiselta hieman yli puolelle vastaajista (LIITE 2)

Vuonna 2021 yhtä vapaa-ajan asuntoa toistuvasti käyttävien määrä oli 4,7 henkilöä per asunto mediaanin ollessa 4 henkilöä per asunto. Kesämökkien keskimääräinen pinta-ala oli vuonna 2019 keskimäärin 49 neliometriä, mutta uudet mökit ovat yleensä tätä suurempia (kuva 22). (14.)

Unelmiensa loma-asunnosta haaveilevien toiveet huvilan koosta sattuvat hyvin lähelle olemassa olevan mökkikannan kokoa.

Pinta-alaluokka, m2	Mökkien määrä	%
Mökkejä yhteensä	511 901	100,0
-19	45 318	8,9
20–39	183 006	35,8
40–59	139 568	27,3
60–79	67 516	13,2
80–99	32 730	6,4
100-	32 188	6,3
Tuntematon	11 575	2,3
Keskipinta-ala	49	.
Mediaani	41	.

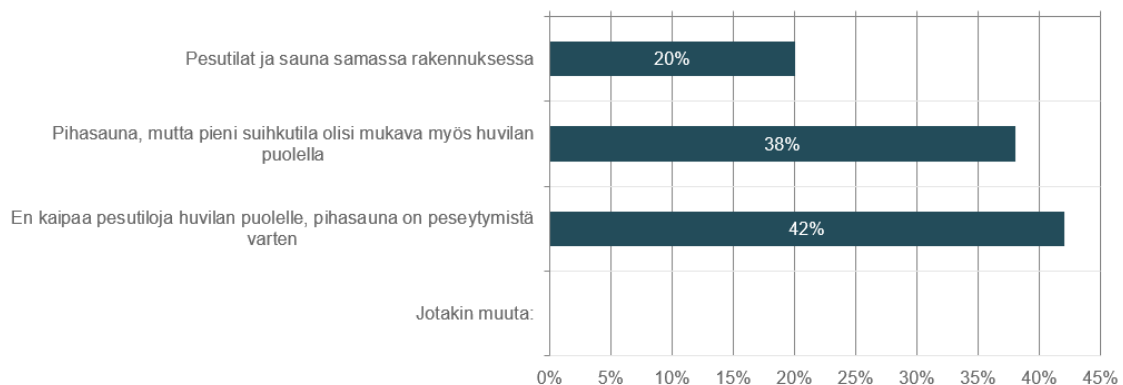
KUVA 22. Kesämökit päärakennuksen asuinpinta-alan mukaan vuonna 2019 (14)

Vuoden 2021 Mökkibarometrin mukaan kesäaikaan vapaa-ajan asuntojen keskimääräinen majoituskapasiteetti oli 7 vuodepaikkaa, mutta tähän lukuun sisältyy päärakennuksen lisäksi siihen liittyvät lisärakennukset, esimerkiksi aitta tai saunamökki (14).

Pesutiloja koskevassa kysymyksessä erillistä pihasaunaa toivoi yhteensä 80 % vastaajista. 42 % halusi hoitaa peseytymisen kokonaan pihasaunan puolella, mutta 38 % toivoi huvilan puolelle lisäksi pientä suihkutilaa. 20 % vastaajista halusi peseytymistilat saunoineen kokonaan huvilan yhteyteen (kuva 23). (LIITE 2.)

9. Unelmieni huvilassa on

Vastaajien määrä: 76

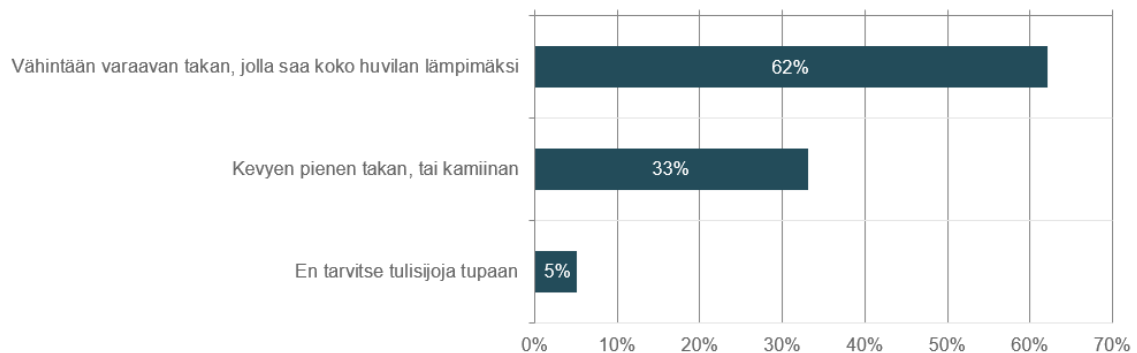
KUVA 23. Pihasauna saavutti kyselyssä suuren suosion (LIITE 2)

Suihkut ovat selvästi yleistyneet huviloissa viime vuosina. Vuonna 2004 vapaa-ajan asunnoista 17 % oli varustettu suihkutilalla, vuonna 2016 osuus oli 26 % ja vuoden 2021 barometrissä osuus oli jo 31 % (14). Unelmieni loma-asunto -kyselyn tulos viittaa siihen, että suihkut päärakennuksen yhteydessä lisääntyvät edelleen. Erillinen pihasauna ei kuitenkaan ole menettämässä suosiotaan.

Tulisijoista varaava takka sai 62 % vastaajien äänistä. Kevyt pieni takka tai kamiina riitti kolmasosalle ja kokonaan ilman tulisijaa aikoi selvittää 5 % eli neljä vastaajaa (kuva 24). (LIITE 2.) Vuoden 2021 tilaston mukaan 88 %:ssa huviloista on käytössään joko takka, uuni tai kamiina (14). Unelmieni loma-asunto -kyselyn perusteella tulisijojen määrä ei ole ainakaan vähenemässä.

10. Haluan huvilaani

Vastaajien määrä: 76

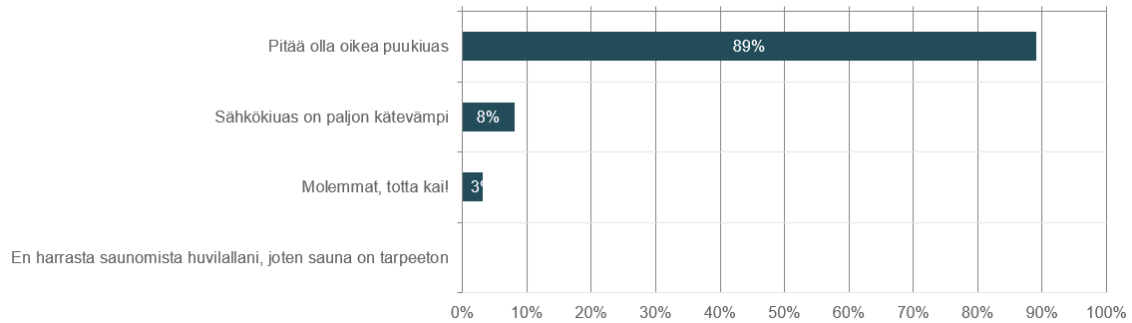

KUVA 24. Varaava takka oli vastaajien toivelistalla (LIITE 2)

Saunansa 89 % vastaajista halusi lämmittää puukiukaalla. Sähkökiukaan kannalla oli 8 %, ja sekä sähkö- että puukiukaan haluaisi mökkisaunaansa kaksi vastaajaa (kuva 25). (LIITE 2.)

11. Saunassani

Vastaajien määrä: 76

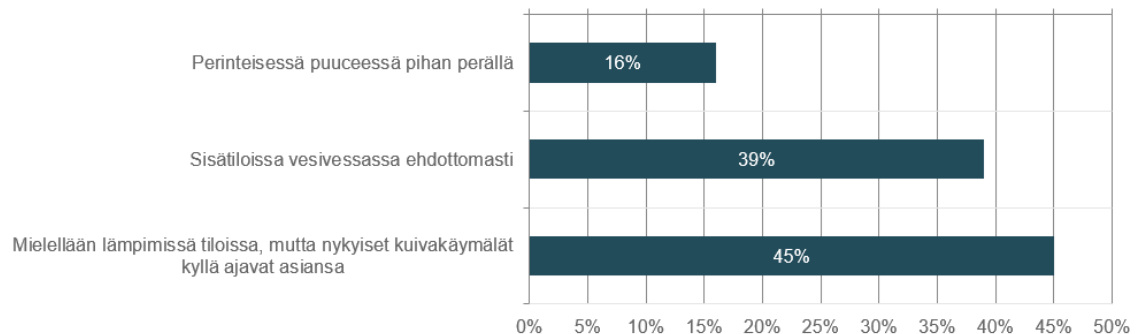

KUVA 25. Puukiuas oli ylivoimaisesti suosituin vaihtoehto (LIITE 2)

Vessa-asioilla nykymökkeilijä haluaa käydä sisätiloissa. 45 % toivoi nykyaikaista kuivakäymälää ja 39 % vesivessaa. Perinteisen erillisen puuceen kannalla oli 16 % vastaajista (kuva 26). (LIITE 2.) Nykyiseen huviloiden käymälätilanteeseen verrattuna puuceen suosio on laskussa. Tällä hetkellä käytössä olevissa huviloissa kompostikäymälä on 41 %:lla, puuceeta käyttää 32 %, vesivessaa 23 % ja 2 %:lla on sähkökuivakäymälä (14).

12. Vessa-asioilla haluan käydä

Vastaajien määrä: 76

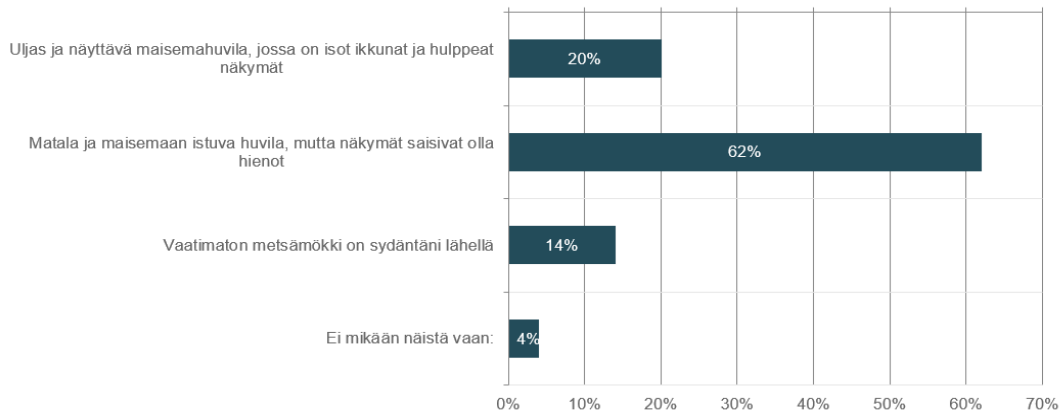

KUVA 26. Moni ei enää kaipaa pihan perälle puuceehen (LIITE 2)

Ulkonaöltään suomalaiset suosivat enemmän maltillista tyyliä, mutta näyttävällä rakentamisella on myös oma kannattajakuntansa. Matala maisemaan istuva huvila saavutti 62 %:n suosion. Näyttävää maisemahuvilaa toivoi 20 % vastaajista ja vaatimattoman metsämökin kannattajia löytyi 14 %, eli 11 vastaajaa (kuva 27). (LIITE 2.) Tekstikenttään vastanneista kaksi haaveili mummonmökistä ja yhden toiveissa oli merinäkömä isolla terassilla, tai parvekkeella. Tulos on yhteneväinen huvilan kokoa kartoittaneen kysymyksen kanssa, jossa pienehkön kokoluokan huvilat saivat suurimman kannatuksen.

13. Sydäntäni lähellä on

Vastaajien määrä: 76

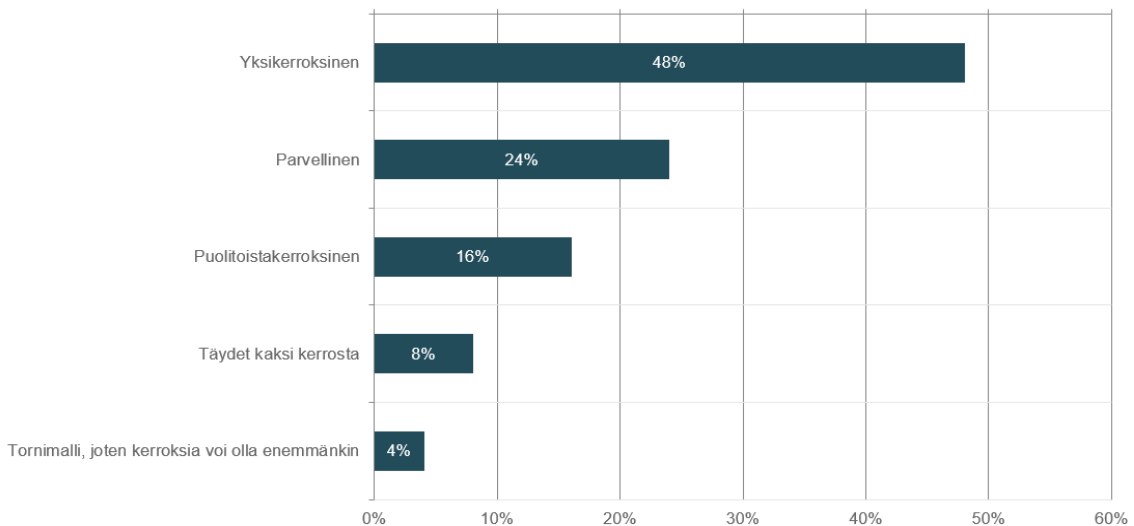

KUVA 27. Vastaajat arvostivat matalaa maisemaan istuvaa huvilaa (LIITE 2)

Sama trendi näkyi myös seuraavassa kysymyksessä, jossa kysyttiin huvilan asuinkerrosten lukumäärästä: 48 % halusi huvilansa yksikerroksisena ja 24 % toivoi parvelliasta ratkaisua. Puolitoistakerroksisen kannattajia löytyi 16 % vastaajista, täydet kaksi kerrosta halusi 8 % ja tornimallista haaveili 4 % eli kolme vastaajaa (kuva 28). (LIITE 2.)

14. Huvilani on

Vastaajien määrä: 76

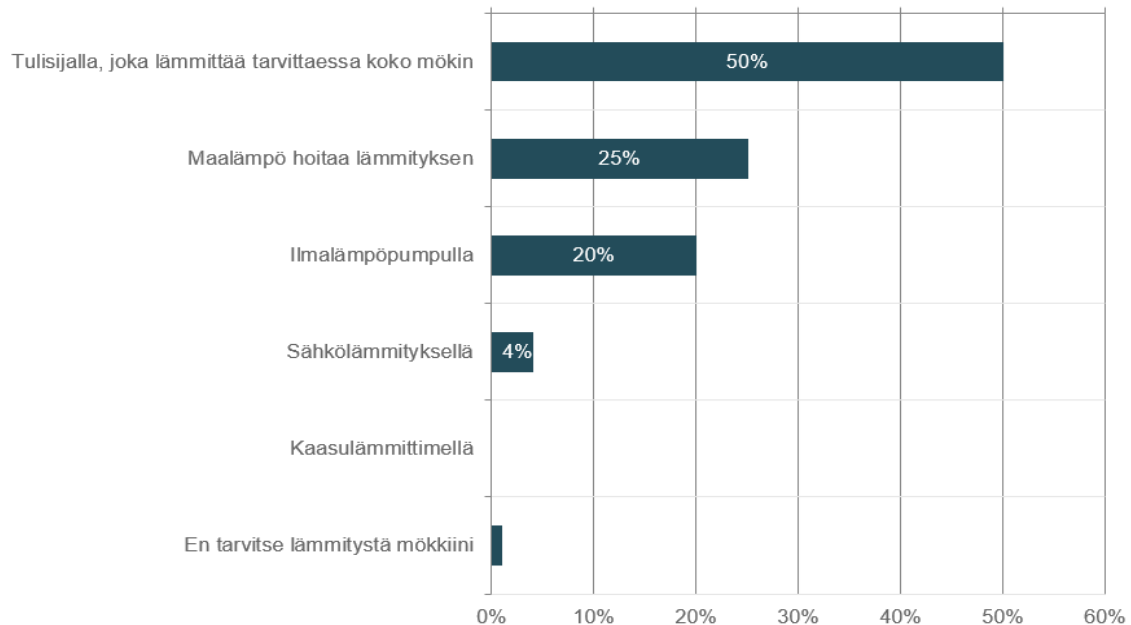
KUVA 28. Maltillisuus näkyi myös kerrosten lukumäärää kysyttäessä (LIITE 2)

Rakennuksen lämmitysvaihtoehtoista suosituimmaksi nousi tulisija, jolla lämmitetään koko mökki. Myös nykyaikaisemmat vaihtoehdot, maalämpö 25 % ja ilmalämpöpumppu 20 %, saivat kannatusta. Sähköllä mökkiään lämmittäisi 4 % vastaajista eli kolme vastaajaa. Yksi vastaaja ei tarvinnut lämmitystä mökkiinsä lainkaan (kuva 29). (LIITE 2.)

Omasta mökistä vasta haaveilevien toiveet poikkeavat tässä selvästi olemassa olevasta tilanteesta. Vaikka 88 %:ssa vapaa-ajan asunnoista on lämmitystapana uuni, takka tai kamiina, on 53 %:lla huvilassaan lisäksi suora sähkölämmitys. Lämpöpumppuja on tällä hetkellä käytössä 28 %:lla mökkeilijöistä ja ne ovat yleistymässä. (14.)

15. Lämmitys huvilallani hoituu

Vastaajien määrä: 76

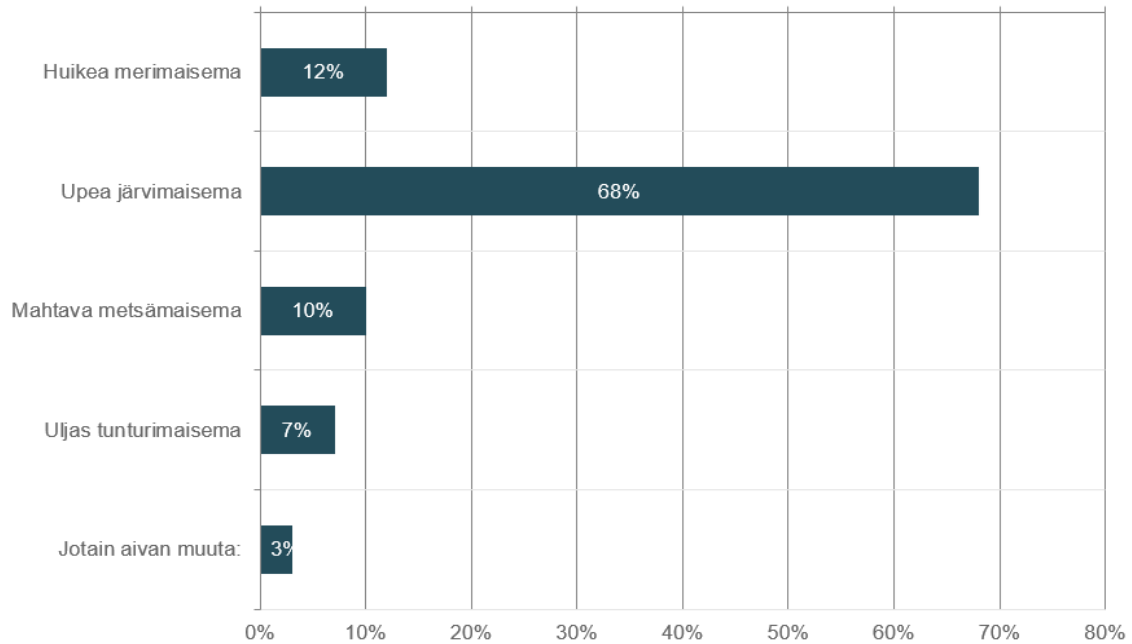
KUVA 29. Puolet vastaajista halusi hoitaa huvilansa lämmityksen tulisijalla (LIITE 2)

Huvilan sijaintia koskevassa kysymyksessä järvimaisemaan huvilansa sijoittaisi 68 % vastaajista. Muut vaihtoehdot: merimaisema, metsämaisema ja tunturimaisema saivat kannatusta kymmenen prosentin molemmin puolin. Jotain aivan muuta oli valinnut kaksi vastaajaa, joista toinen oli lisännyt tekstikenttään haluavansa huvilansa rantamaisemiin (kuva 30). (LIITE 2.)

Nykyinen mökkikanta onkin Suomessa tiheimmillään Järvi-Suomessa, jossa rantatonttien saataavuus on ollut hyvä. Seuraavaksi suurimmat keskittymät ovat rannikkoalueilla ja Lapin matkailukeskuksissa. Vapaa-ajan asutusta on vähiten kaupunkitaajamissa ja vähäjärvisen läntisen Suomen alueilla. (20.)

16. Huvilani ikkunoista näkyy

Vastaajien määrä: 76

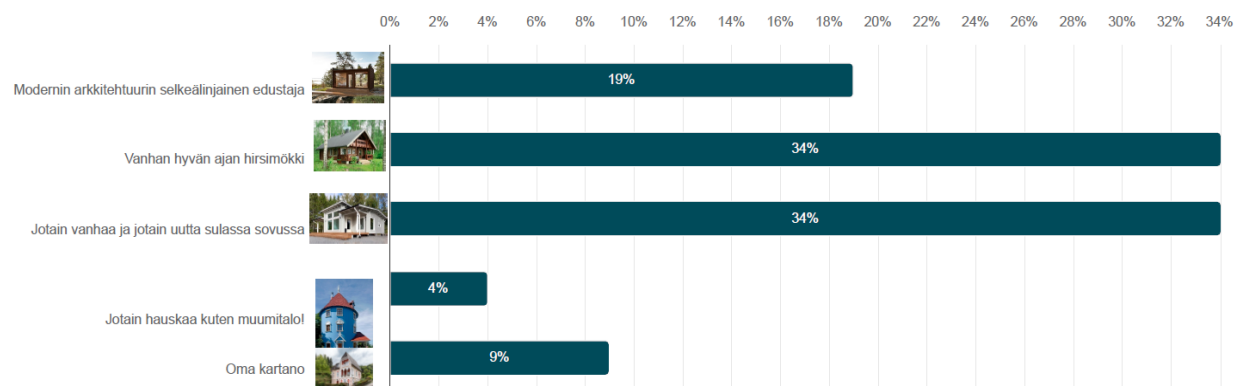

KUVA 30. Valtaosa vastaajista haluaa mökkeillä järvimaisemissa (LIITE 2)

Ulkomuotokysymyksessä oli tekstin lisäksi kuvat havainnoimassa, mitä kysymyksellä tarkoitettiin. Vanhan hyvän ajan hirsimökki ja jotain vanhaa ja jotain uutta -vaihtoehdot keräsivät kumpikin 34 % vastaajien äänistä. Modernin arkkitehtuurin edustajan kannalla oli 19 % vastaajista ja omasta kartanosta haaveili 9 %. Jotain erikoista ja hauskaa, muumitalon kaltaista, toivoi kolme vastaajista. (LIITE 2.)

Ulkomuodoltaan huvilani on

Vastaajien määrä: 76

KUVA 31. Modernimpi ulkonäkö on nousemassa perinteisen hirsimökin ohi (LIITE 2)

Viimeinen kysymys oli kokonaan kuva-aiheinen, jossa sai valita useamman omaa silmää viehättävän vaihtoehdon (LIITE 1; LIITE 2). Voittajiksi nousivat vanha eräkämpän näköinen sammaloitunut hirsimökki, sekä Kontion Koivusaari-nimellä kulkeva modernimpi, matala ja leveä huvilamalli. Molemmat saivat 41 % kannatuksen, mikä tarkoittaa 31 ääntä kummallekin. Kaikki vaihtoehdot saivat ääniä ja suurin osa äänistä jakautui melko tasaisesti 20–30 % tuntumaan. Kontion malleista 30 % kannatuksen saavuttivat lisäksi Laine-malli 34 %, sekä Sky House -malli 32 %. (LIITE 2.)

30 %:n tuntumaan pääsivät myös rantatörmälle sijoittuva lasipalatsi 30 % ja jyrkkäkattoinen kotamallinen lasirakennus 28 %. Hyvin perinteisen hirsihuvilan näköinen Kontion Kuusela sai 26 %:n kannatuksen. 20 % ylittivät myös Kontion mallit Rantahelmi 24 % ja Villa Glass 21 %. Perinteinen majakka viehätti 22 % vastaajista. Vähimmille äänille jäivät kolme laatikkomaisinta rakennusta, joista kaksikerroksinen lasikuutio sai 9 %:n kannatuksen, Kontion pieni Glass House 12 % ja Kontion vientimarkkinoille suunnattu Voss-malli 14 %. (LIITE 2.)

4 YHTEENVETO

Nykymuodossaan suomalainen mökkeily alkoi kehittyä 1900-luvun ensimmäisinä vuosikymmeninä. Vapaa-ajan lisääntyessä kaupunkien työväestöllä alkoi olla mahdollisuuksia vetäytyä luonnon rauhaan ja kesämökkeily kasvatti jalansijaa. Taiteilijoiden erämaa-ateljeet 1900-luvun alkupuolelta toimivat edelleen esikuvina perinteiselle mielikuvalle hirsihuvilasta.

1960- ja 1970-luvuilla kesämökkirakentaminen kiihtyi voimakkaasti ja on sittemmin hiipunut, silti Suomen huvilakanta kasvaa edelleen noin 2100 huvilan vuosivauhtia. Väkilukuun suhteutettuna Suomessa on eniten huviloita maailmassa.

Suomalaisten juuret ovat maaseudulla ja luonto vetää yhä kaupunkilaisia ja taajamien asukkaita puoleensa. Etenkin kesälomien ajaksi halutaan vetäytyä mökille, mutta moni mökkeilee myös ympärivuotisesti. Nykyiset tietoliikenneyhteydet mahdollistavat etätyön tekemisen omalta mökiltä ja yhä useampi on tarttunut tähän vaihtoehtoon.

Mökkeilyn suosio näyttäisi Unelmieni loma-asunto -kyselyn perusteella olevan edelleen suuri. Kyselyyn vastaajista yli puolet oli oikeissa hankkia huvilan lähiaikoina tai vähintään toivoi hankinnan toteutuvan lähivuosina. Ylivoimaisesti isoimmaksi esteeksi hankinnalle nousivat taloudelliset seikat.

Mökkillään vastaajat haluavat viettää aktiivista lomaa ystäviensä ja sukulaistensa seurassa ympäri vuoden. Nykyajan mukavuudet ovat tulleet erottamattomaksi osaksi mökkeilyä, eikä moni enää kaipaa puuceekäyntejä pihan perällä. Pihasauna jopa ainoana peseytymistilana näyttää silti pitävän yllättävästi pintansa ja lähes kaikki vastaajista haluavat lämmitellä saunansa puulla. Suihkutiloja pääarakennuksen yhteyteen toivovien joukko on kuitenkin vuosi vuodelta kasvanut, mikä on hyvä ottaa huomioon myös uusien huvilamallien suunnittelussa.

Ylivoimainen enemmistö haluaa mökilleen sähköt joko sähköverkon tai aurinko- ja tuulivoiman kautta. Mökin lämmitystä ei kuitenkaan haluta toteuttaa yksinomaan sähköllä, mikä ei ole yllätys sähkönn hinnan nousun myötä. Tulisija on selvästi suosituin lämmitysvaihtoehto, mutta sen rinnalle ovat nousseet nykyaikaiset maalämpö sekä ilmalämpöpumppu.

Arkkitehtuurin suhteen vastaajat suosivat matalaa yksikerroksista maisemaan istuvaa rakentamista ja rakennuksen kokoluokkana maltillista kahden-kolmen asuinhuoneen ratkaisua. Ulkomuodoltaan perinteisen näköisen hirsimökin kannattajat ovat jäämässä vähemmistöön, vaikka heitäkin silti oli noin kolmasosa vastaajista, mikä näkyy myös kuvavalintakysymyksen vastauksissa.

Huviloiden kuvavaihtoehtoista nousivat suosituimmiksi kaksi hyvin erilaista huvilaa: sammaloitunut eräkämppä metsän keskellä, sekä Kontion viime syksyn uuden malliston moderni hirsihuvila rantakalliolla jakoivat ensimmäisen sijan. Vähiten ääniä keräsivät kaksi modernistisinta ja laatikkomaisinta vaihtoehtoa.

Valinnoissa näkyy osin viehätys perinteiseen, mutta sen rinnalle on noussut tarve nykyaikaistaa huvilan ulkomuotoa kuitenkin jollain tapaa. Jos täysin laatikkomainen ei viehätäkään kaikkia, halutaan huvilasta kuitenkin selkeälinjaisempaa ja modernimman näköistä kuin menneinä vuosikymmeninä. Tämä suuntaus on ollut nähtävissä myös huvilavalmistajien mallistoissa jo useita vuosia. Jos mielipiteet mökin ulkomuodosta jakautuvatkin, mökin sijainnista ei ole epäselvyyttä: suomalainen mökkiunelma sijaitsee mieluiten järven rannalla.

Suomessa on viime vuosina toteutettu useita mökkeilyyn liittyviä kyselytutkimuksia, mutta pääpaino kyselyissä on kautta linjan ollut jo olemassa olevan mökkikannan käyttö ja kohderyhmänä yleensä huvilan omistajat (14). Omasta huvilasta vasta haaveilevalle väestölle kyselyitä ei niinkään ole suunnattu. Huvilamallistojen kehityksessä ja markkinoinnissa oleellista on löytää se potentiaalinen asiakaskunta, joka vasta haaveilee omasta huvilasta. Heitä palvellakseen tämän tyyppistä kyselyä voisi kehittää ja suunnata myös harkinnasta jo toteutusta kohti eteneville, kuten rakentaja- ja asuntomessujen kävijäkunnalle.

Facebook-mainonta, sillä tavalla kuin se tässä toteutettiin, ei tuonut huomattavaa uutta vastaajakuntaa kyselyyn. Ehkä näkyvyys ei todellisuudessa ollut niin hyvä, kuin Facebookin tilastot antoivat ymmärtää, ehkä ihmiset ohittavat Facebook-mainokset rutiininomaisesti, erilaisia syitä mainonnan epäonnistumiselle voi olla hyvä pohtia. Kokeilemisen arvoista voisi kuitenkin olla hieman laajempi-levikkinen ja useamman viikon pyörivä mainos esimerkiksi jonkin muun mainoskampanjan yhteydessä useammalla kuin yhdellä jakelukanavalla ja pienellä vastaajien kesken arvottavalla palkinnolla höystettynä.

LÄHTEET

1. Hautajärvi, Harri 2006. Huviloita, saunoja. Helsinki: Rakennustieto Oy.
2. Hautajärvi, Harri 2017. Rakennetun Suomen tarina. Kesämökkien ja saunojen maa. Helsinki: Rakennustieto Oy.
3. Tilastokeskus 2022. Kesämökkikanta kasvoi vain vähän vuonna 2021. Hakupäivä 8.12.2022. <https://stat.fi/julkaisu/cktcmtf5s35i40b5243zmpqci>.
4. Tiihonen, Arja 2007. Huvilaomistuksesta koko kansan mökkeilyyn. Tilastokeskus. Hakupäivä 20.1.2023. <https://www.stat.fi/tup/suomi90/kesakuu.html>.
5. Hannikainen, Matti 2010. Lapionvarresta näyttöpäätteelle. Suomalaisen arjen suuri tarina (toim. Häggman, Kai, Markkola, Pirjo, Kuisma, Markku, Pulma, Panu). Porvoo: Werner Söderström Osakeyhtiö.
6. Hovinen, Safa 2022. Valokuva. Annalan huvila, Toukola, Helsinki. Hakuypäivä 23.1.2023. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Annala_Manor_in_Vanhakaupunki,_Helsinki,_Finland,_2022.jpg.
7. Ruissaloyhdistys 2023. Ruissalo 35/Villa Gustafsberg. Hakupäivä 23.1.2023. <https://ruissaloyhdistys.fi/ruissalo-035/>.
8. Tirilä, Soile 2010. Valokuva. Villa Gustafsberg, Ruissalo. Museovirasto. Hakupäivä 23.1.2023. <https://www.finna.fi/Record/museovirasto.BA374969B0DD9DFBC8BA25699E34BB18>.
9. Järvenpään Käsintekijät r.y. 2023. Villa Cooper. Hakupäivä 23.1.2023. Villa Cooper <https://villacooper.nettisivu.org/villa-cooper/>.
10. Oberger, Bengt 2015. Valokuva. Villa Cooper, Järvenpää. Hakupäivä 23.1.2023. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lars_Sonck_Villa_Cooper.JPG.

11. Kannisto, Väinö 1940-luku. Valokuva. Herttoniemen siirtolapuutarha, palsta nro 97. Herttoniemi. Helsingin kaupungin museo. Hakupäivä 20.2.2023. <https://www.finna.fi/Record/hkm.E0BA6F64-D24F-456A-83C0-38A0436BB40B>.
12. Hautajärvi, Harri 2002. Muovikuplia ja kapselitaloja. Teoksessa Futuro: tulevaisuuden talo menneisyydestä (toim. Home, Marko & Taanila, Mika). Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
13. Grigur 2015. Valokuva. Futuro house. Wikimedia commons. Hakupäivä 24.2.2023. <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Futuro-talo.jpg>.
14. Voutilainen, Olli, Korhonen, Kirsi, Ovaska, Ulla, Vihinen, Hilikka 2021. Mökkibarometri 2021. Luonnonvarakeskus. Hakupäivä 8.9.2023. <https://jukuri.luke.fi/handle/10024/547644>.
15. Avtutkinto 2017. Valokuva. A Finnish sauna at Pyhälahti Keitele beach. Wikimedia commons. Hakupäivä 28.4.2023. [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ranta-sauna_Pyh%C3%A4lahti_Keitele_beach_\(Konnevesi\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ranta-sauna_Pyh%C3%A4lahti_Keitele_beach_(Konnevesi).jpg).
16. Timo Newton-Syms 2007. Valokuva. Light pollution. Wikimedia commons. Hakupäivä 28.4.2023. [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Light_pollution_\(395139624\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Light_pollution_(395139624).jpg)
17. Ympäristöministeriö 2017. Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta. Hakupäivä 25.2.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20171010>.
18. Ympäristöministeriö 2017. Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdesta. Hakupäivä 25.2.2023. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20171009>.
19. Pekka Lukkarinen 2017. Muistio: Ympäristöministeriön asetus asuin-, majoitus-, ja työtiloista 1. Hakupäivä 28.4.2023. <https://ym.fi/etusivu>.
20. Adamiak, Czesław, Vepsäläinen, Mia, Strandell, Anna, Hiltunen Mervi J., Pitkänen, Kati, Hall, C. Michael, Rinne, Janne, Hannonen, Olga, Paloniemi, Riikka, Åkerlund, Ulrika 2015. Vapaa-ajan asuminen Suomessa. Suomen ympäristökeskus. Hakupäivä 11.9.2023. <https://www.syke.fi/fi->

[FI/Tutkimus kehittäminen/Rakennettu ympäristö/Jo joka viidennessä kunnassa vapaaajan_a\(33689\).](#)

Unelmieni loma-asunto

Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Onko unelmiesi lomapaikka salainen piilopirtti, vai koko ystäväpiirin oma huvikumpu? Haaveiletko kesistä romanttisessa pitsihuvilassa, vai onko unelmasi uljas lasipalatsi meren äärellä? Nyt sinulla on ainutlaatuinen mahdollisuus selvittää, millainen mökkeilijä olet ja millainen onkaan unelmiesi loma-asunto.

Vastaamalla voit myös vaikuttaa uusiin loma-asuntotrendeihin!

[Tietosuojainfo](#)

1. Olen aikeissa *

- Hankkia, tai rakentaa huvilan lähiaikoina
- Tulevaisuuden haaveissa siintää oma huvila
- En usko, että oma huvila tulee lähivuosina ajankohtaiseksi

2. Onko unelmiesi huvilan toteutumisen esteenä *

- Sen hankkiminen maksaa aivan liikaa
 - Siitä on aivan liikaa vaivaa
 - Matka sinne olisi liian pitkä
 - En ole vielä päättänyt millainen unelmieni huvila olisi
 - En tiedä vielä, missä huvilani sijaitsisi
 - Esteenä unelmieni huvilalle on:
-

3. Unelmieni huvila on *

- Salainen piilopirtti, jossa lataan akkuja luonnon rauhassa
 - Koko perheen, tai kaveriporukan iloinen lomanviettopaikka
 - Välillä kaipaen omaa rauhaa, mutta joskus haluan kutsua myös läheisiä käymään
 - Ei mikään näistä vaan:
-

4. Haluan viettää aikaa huvilallani *

- Leväten, en kaipaa mitään ylimääräistä puuhastelua
- Pidän puuhastelusta! Jos en muuta keksi, hakkaan vaikka halkoja
- En halua työleirille, mutta jotain pientä on välillä hauskaa touhuta

5. Toiveideni huvila on *

- Kesämökki kesäkäyttöön
- Ympäri vuoden asuttava loma-asunto
- Kakkoskoti, jossa voin tehdä vaikka etätöitä

6. Haluan huvilaani *

- Sähköt sähköverkon kautta
- Ei sähköjä
- Aurinko-, tai tuulivoima riittää minulle

7. Huvilaani tulee *

- Vesi vesihanasta ilman muuta
- En kaipaa vesijohtoja mökkiini

8. Tarvitsen huvilalleni *

- Nukkumapaikan yhdelle, tai kahdelle, jotka nukkuvat samassa huoneessa
- Erilliset nukkumatilat 2-4:lle, jotka nukkuvat kahdessa eri huoneessa
- Erilliset nukkumatilat 3-6:lle kolmessa eri huoneessa
- Huvilallani yöpyy paljon väkeä. Erillisiä nukkumaitiloja saisi olla neljä, tai enemmän

9. Unelmieni huvilassa on *

- Pesutilat ja sauna samassa rakennuksessa
 - Pihasauna, mutta pieni suihkutila olisi mukava myös huvilan puolella
 - En kaipaa pesutiloja huvilan puolelle, pihasauna on peseytymistä varten
 - Jotakin muuta:
-

10. Haluan huvilaani *

- Vähintään varaavan takan, jolla saa koko huvilan lämpimäksi
- Kevyen pienen takan, tai kamiinan
- En tarvitse tulisijoja tupaan

11. Saunassani *

- Pitää olla oikea puukiuas
- Sähkökiuas on paljon kätevämpi
- Molemmat, totta kai!
- En harrasta saunomista huvilallani, joten sauna on tarpeeton

12. Vessa-asioilla haluan käydä *

- Perinteisessä puuceessa pihan perällä
- Sisätiloissa vesivessassa ehdottomasti
- Mielellään lämpimissä tiloissa, mutta nykyiset kuivakäymälät kyllä ajavat asiansa

13. Sydäntäni lähellä on *

- Uljas ja näyttävä maisemahuvi, jossa on isot ikkunat ja hulppeat näkymät
 - Matala ja maisemaan istuva huvi, mutta näkymät saivat olla hienot
 - Vaatimaton metsämökki on sydäntäni lähellä
 - Ei mikään näistä vaan:
-

14. Huvilani on *

- Yksikerroksinen
- Parvellinen
- Puolitoistakerroksinen
- Täydet kaksi kerrosta
- Tornimalli, joten kerroksia voi olla enemmänkin

15. Lämmitys huvilallani hoituu *

- Tulisijalla, joka lämmittää tarvittaessa koko mökin
- Maalämpö hoitaa lämmityksen
- Ilmalämpöpumpulla
- Sähkölämmityksellä
- Kaasulämmittimellä
- En tarvitse lämmitystä mökkiini

16. Huvilani ikkunoista näkyy *

- Huikea merimaisema
 - Upea järvimaisema
 - Mahtava metsämaisema
 - Uljas tunturimaisema
 - Jotain aivan muuta:
-

17. Ulkomuodoltaan huvilani on *

Modernin arkkitehtuurin selkeälinjainen edustaja

Vanhan hyvän ajan hirsimökki

Jotain vanhaa ja jotain uutta sulassa sovussa

Jotain hauskaa kuten muumitalo!

○

Oma kartano

18. Näistä silmäni viehättää (voit valita useamman) *

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

19. Lisää sähköpostiosoitteesi saadaksesi tietää millainen on unelmiesi loma-asunto

Sähköposti

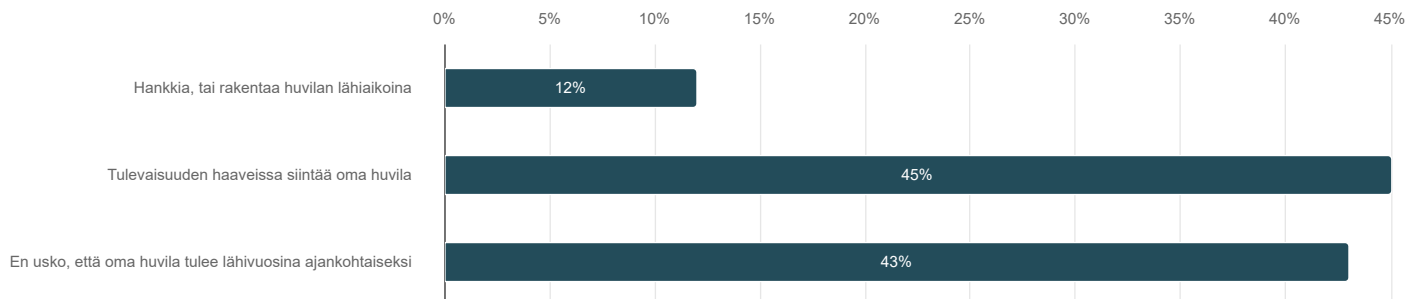
Unelmieni loma-asunto Perusraportti

Unelmieni loma-asunto

Vastaajien kokonaismäärä: 76

Olen aikeissa

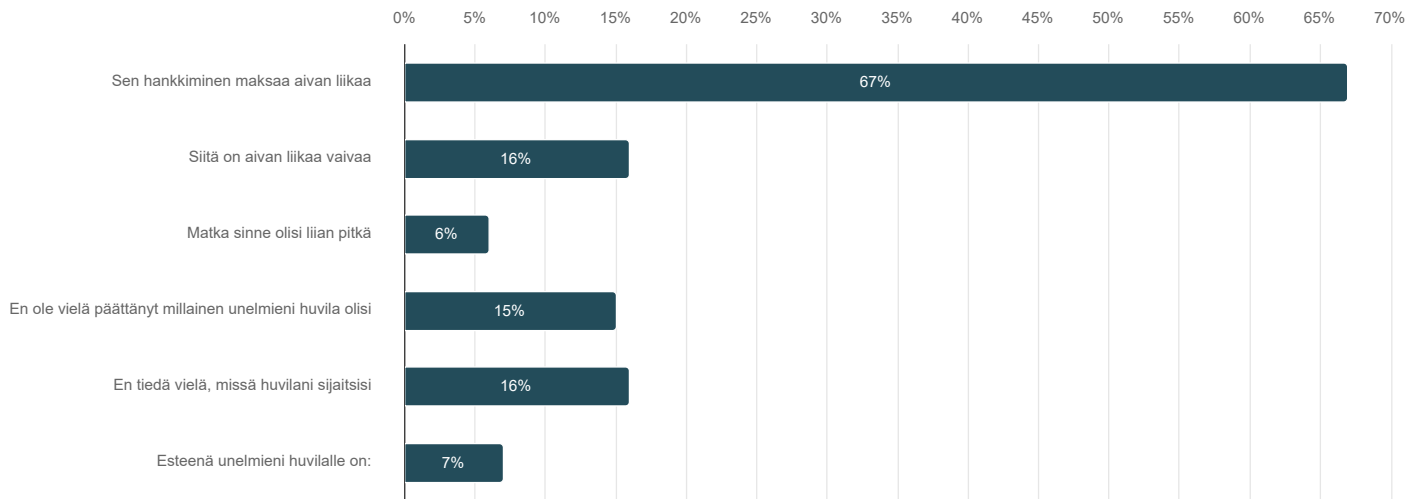
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Hankkia, tai rakentaa huvilan lähiaikoina	9	11,9%
Tulevaisuuden haaveissa siintää oma huvila	34	44,7%
En usko, että oma huvila tulee lähivuosina ajankohtaiseksi	33	43,4%

Onko unelmiesi huvilan toteutumisen esteenä

Vastaajien määrä: 67 , valittujen vastausten lukumäärä: 86

	n	Prosentti
Sen hankkiminen maksaa aivan liikaa	45	67,2%
Siitä on aivan liikaa vaivaa	11	16,4%
Matka sinne olisi liian pitkä	4	6,0%
En ole vielä päättänyt millainen unelmieni huvila olisi	10	14,9%
En tiedä vielä, missä huvilani sijaitsisi	11	16,4%
Esteenä unelmieni huvilalle on:	5	7,5%

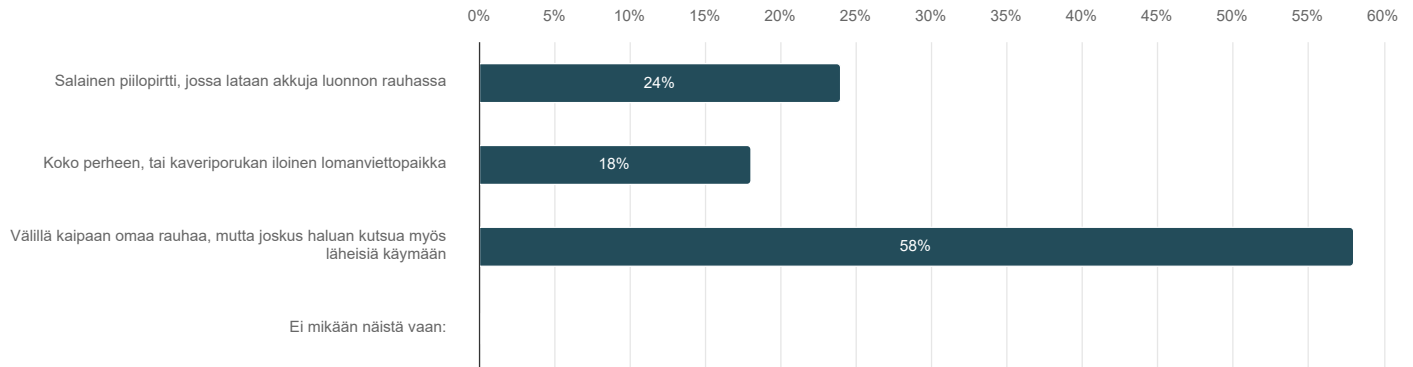
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Esteenä unelmieni huvilalle on:	On jo mökki
Esteenä unelmieni huvilalle on:	tällä hetkellä raha
Esteenä unelmieni huvilalle on:	Minulla on jo mökki
Esteenä unelmieni huvilalle on:	Veneily
Esteenä unelmieni huvilalle on:	Lämmityskustannukset ja hinta

Unelmieni huvila on

Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Salainen piilopirtti, jossa lataan akkuja luonnon rauhassa	18	23,7%
Koko perheen, tai kaveriporukan iloinen lomanviettopaikka	14	18,4%
Välillä kaipaan omaa rauhaa, mutta joskus haluan kutsua myös läheisiä käymään	44	57,9%
Ei mikään näistä vaan:	0	0,0%

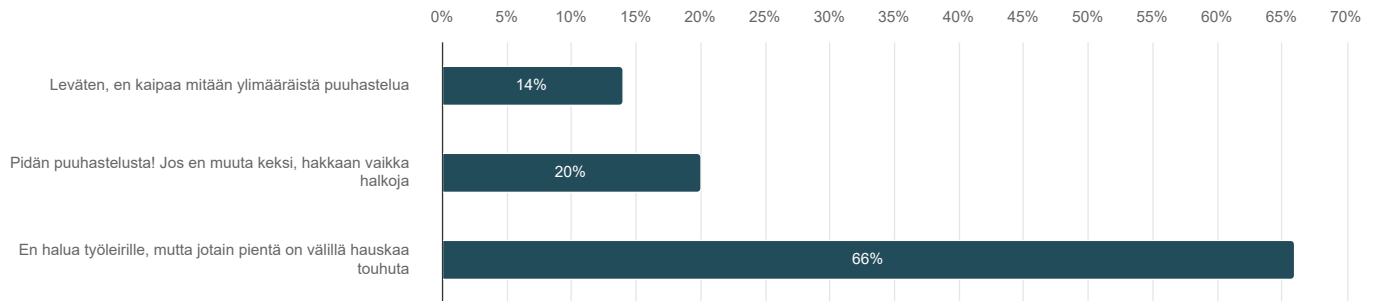
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

[Näytä kaikki](#)

Vastausvaihtoehdot	Teksti

Haluan viettää aikaa huvilallani

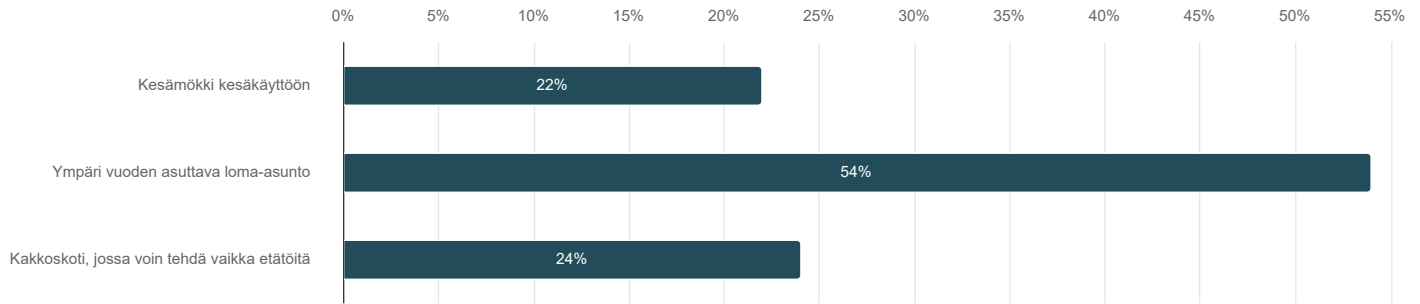
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Leväten, en kaipaa mitään ylimääräistä puuhastelua	11	14,5%
Pidän puuhastelusta! Jos en muuta keksi, hakkaan vaikka halkoja	15	19,7%
En halua työleirille, mutta jotain pientä on välillä hauskaa touhuta	50	65,8%

Toiveideni huvila on

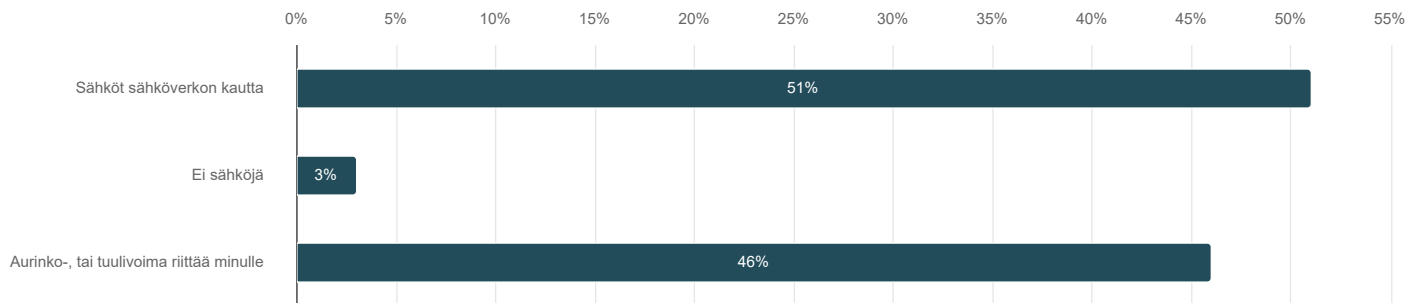
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Kesämökki kesäkäyttöön	17	22,4%
Ympäri vuoden asuttava loma-asunto	41	53,9%
Kakkoskoti, jossa voin tehdä vaikka etätöitä	18	23,7%

Haluan huvilaani

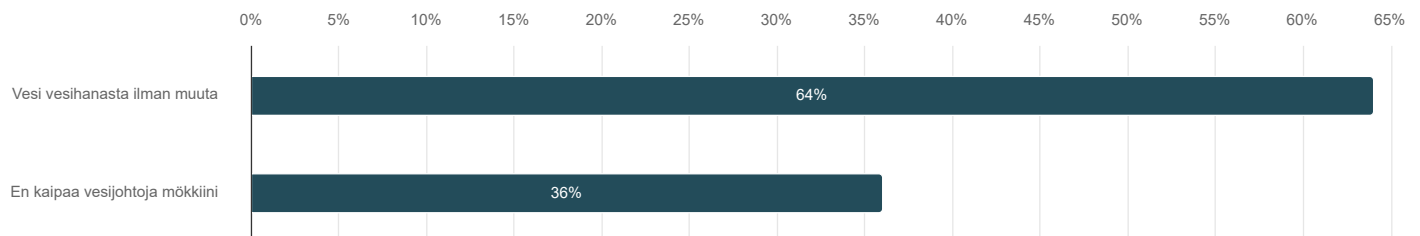
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Sähköt sähköverkon kautta	39	51,3%
Ei sähköjä	2	2,6%
Aurinko-, tai tuulivoima riittää minulle	35	46,1%

Huvilaani tulee

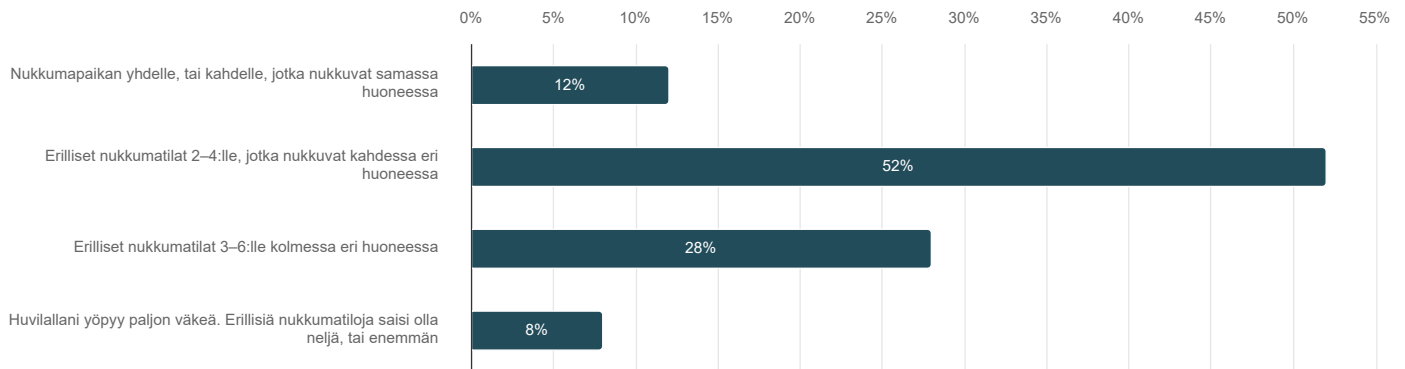
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Vesi vesihanasta ilman muuta	49	64,5%
En kaipaa vesijohtoja mökkiini	27	35,5%

Tarvitsen huvilalleni

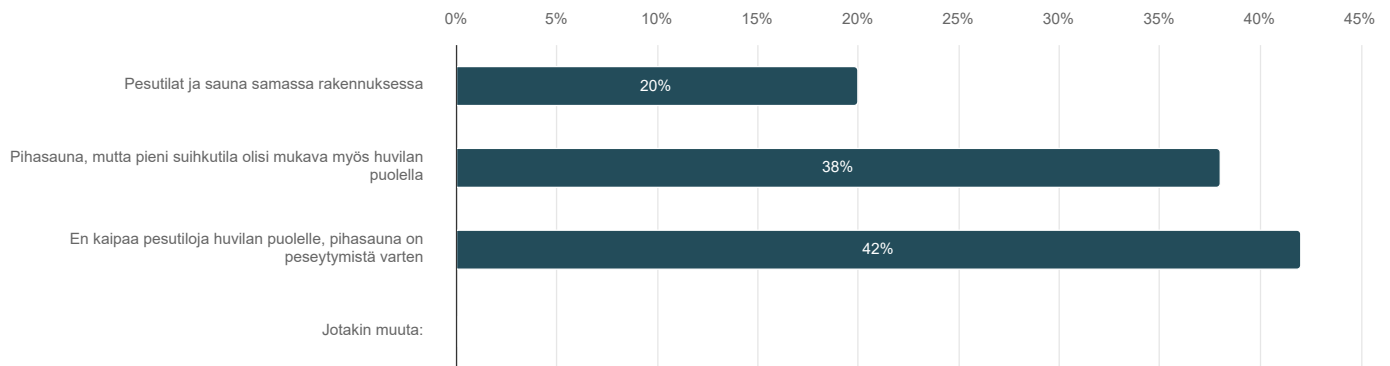
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Nukkumapaikan yhdelle, tai kahdelle, jotka nukkuvat samassa huoneessa	9	11,9%
Erilliset nukkumatilat 2–4:lle, jotka nukkuvat kahdessa eri huoneessa	40	52,6%
Erilliset nukkumatilat 3–6:lle kolmessa eri huoneessa	21	27,6%
Huvilallani yöpyy paljon väkeä. Erillisiä nukkumaitiloja saisi olla neljä, tai enemmän	6	7,9%

Unelmieni huvilassa on

Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Pesutilat ja sauna samassa rakennuksessa	15	19,7%
Pihasauna, mutta pieni suihkutila olisi mukava myös huvilan puolella	29	38,2%
En kaipaa pesutiloja huvilan puolelle, pihasauna on peseytymistä varten	32	42,1%
Jotakin muuta:	0	0,0%

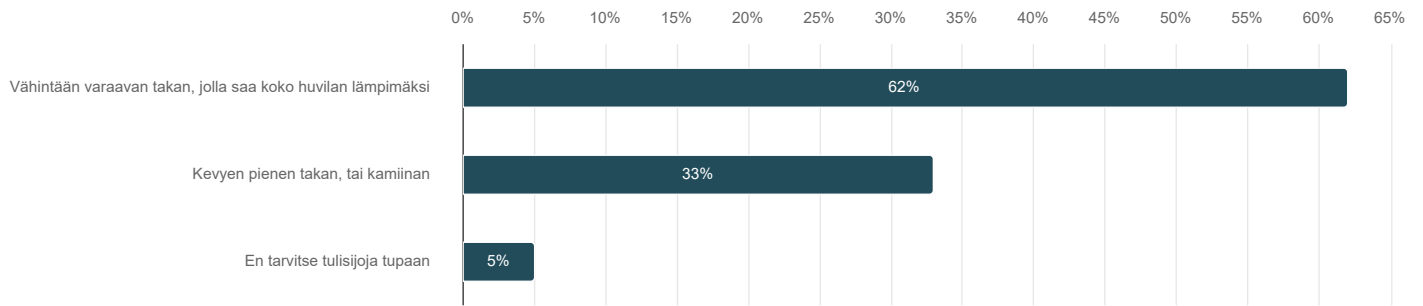
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
--------------------	--------

Haluan huvilaani

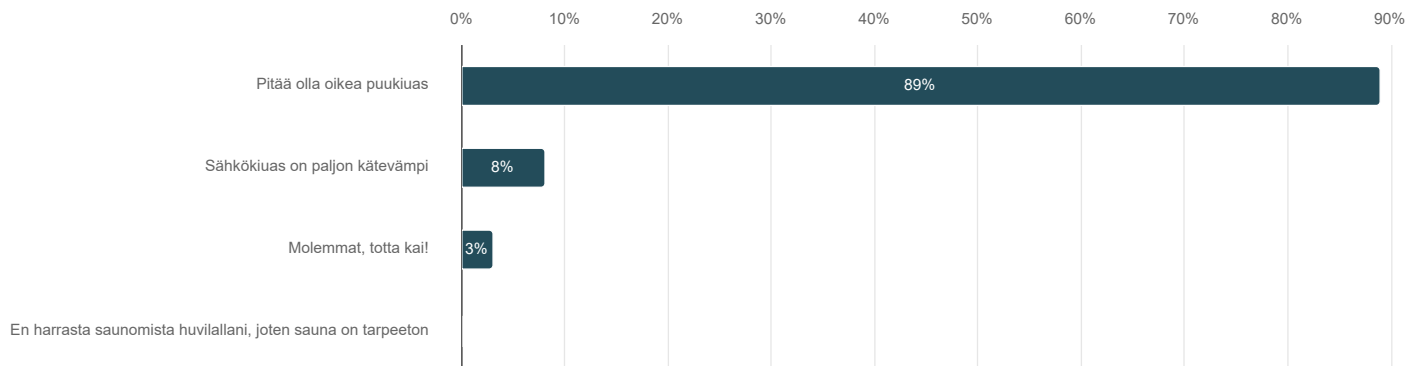
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Vähintään varaavan takan, jolla saa koko huvilan lämpimäksi	47	61,8%
Kevyen pienen takan, tai kamiinan	25	32,9%
En tarvitse tulisijoja tupaan	4	5,3%

Saunassani

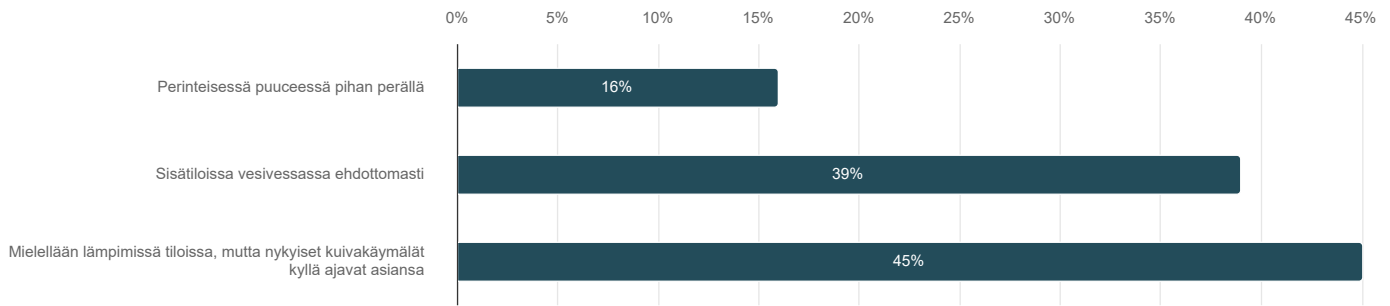
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Pitää olla oikea puukiuas	68	89,5%
Sähkökiuas on paljon kätevämpi	6	7,9%
Molemmat, totta kai!	2	2,6%
En harrasta saunomista huvilallani, joten sauna on tarpeeton	0	0,0%

Vessa-asioilla haluan käydä

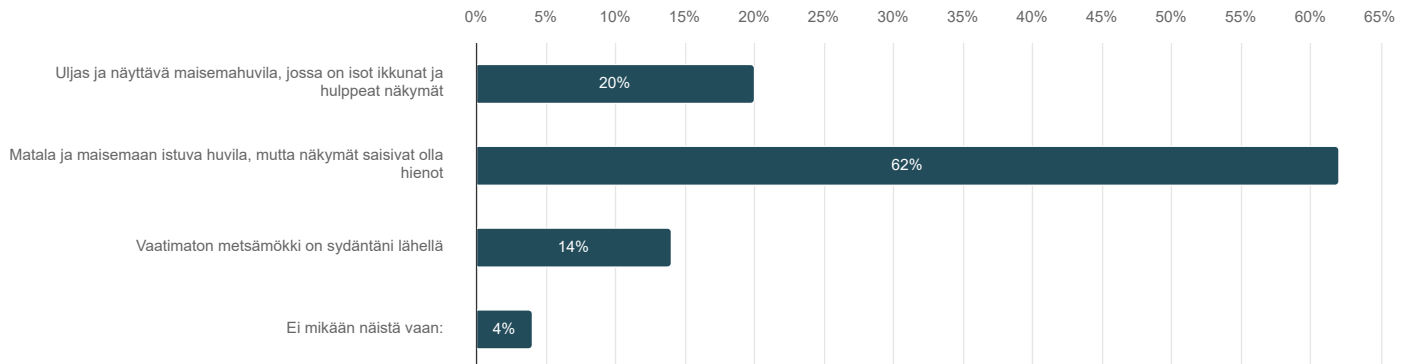
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Perinteisessä puuceessä pihan perällä	12	15,8%
Sisätiloissa vesivesassa ehdottomasti	30	39,5%
Mielellään lämpimissä tiloissa, mutta nykyiset kuivakäymälät kyllä ajavat asiansa	34	44,7%

Sydäntäni lähellä on

Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Uljas ja näyttävä maisemahuvi, jossa on isot ikkunat ja hulpeat näkymät	15	19,7%
Matala ja maisemaan istuva huvi, mutta näkymät saisivat olla hienot	47	61,8%
Vaatimaton metsämökki on sydäntäni lähellä	11	14,5%
Ei mikään näistä vaan:	3	4,0%

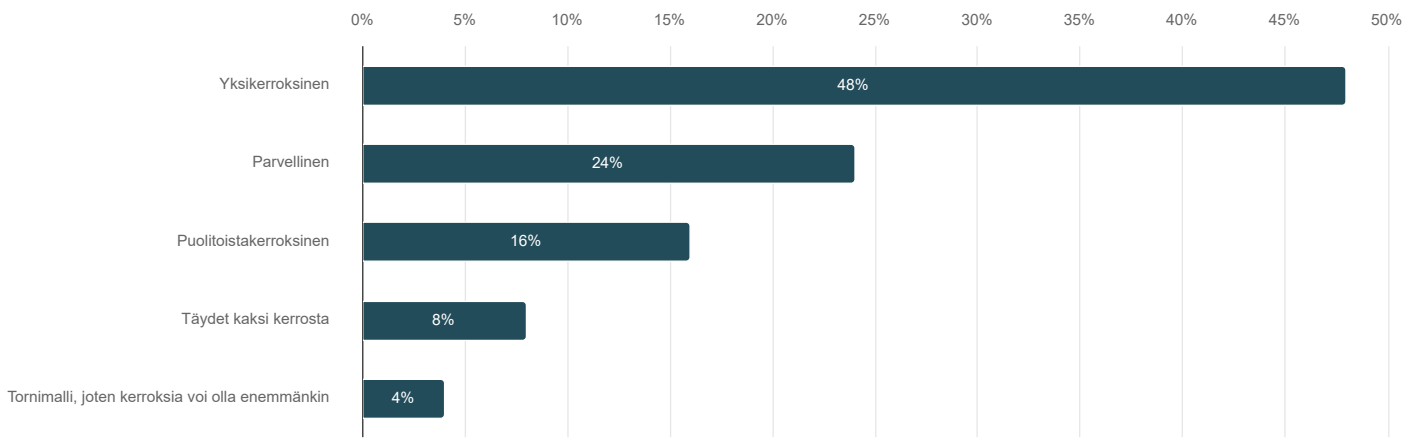
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Ei mikään näistä vaan:	perinteinen mummonmökki
Ei mikään näistä vaan:	Joku erikoisuus. Esim. mummonmökki tai majakka
Ei mikään näistä vaan:	merinäkömä ja iso parveke/terassi

Huvilani on

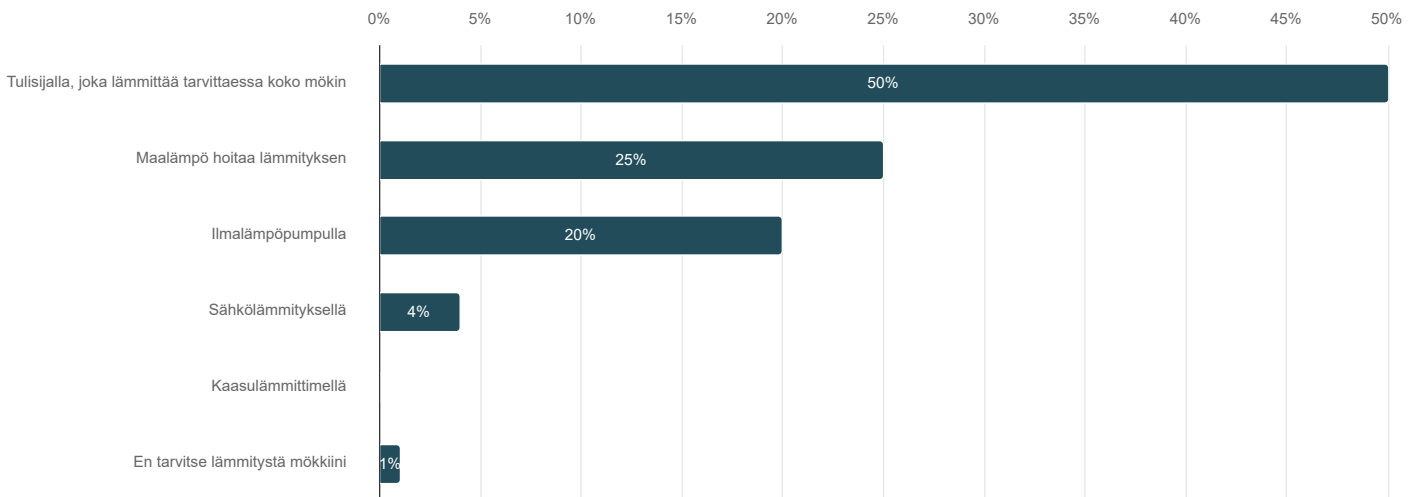
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Yksikerroksinen	37	48,7%
Parvellinen	18	23,7%
Puolitoistakerroksinen	12	15,8%
Täydet kaksi kerrosta	6	7,9%
Tornimalli, joten kerroksia voi olla enemmänkin	3	3,9%

Lämmitys huvilallani hoituu

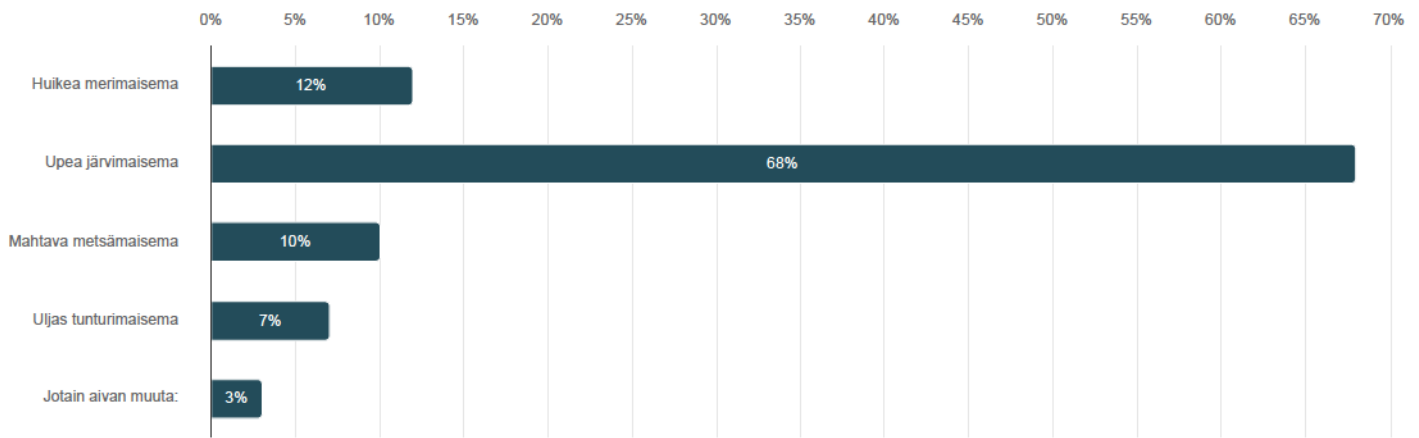
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Tulisijalla, joka lämmittää tarvittaessa koko mökin	38	50,0%
Maalämpö hoitaa lämmityksen	19	25,0%
Ilmalämpöpumpulla	15	19,7%
Sähkölämmityksellä	3	4,0%
Kaasulämmittimellä	0	0,0%
En tarvitse lämmitystä mökkiini	1	1,3%

Huvilani ikkunoista näky

Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Huikkea merimaisema	9	11,9%
Upea järvimaisema	52	68,4%
Mahtava metsämaisema	8	10,5%
Uljas tunturimaisema	5	6,6%
Jotain aivan muuta:	2	2,6%

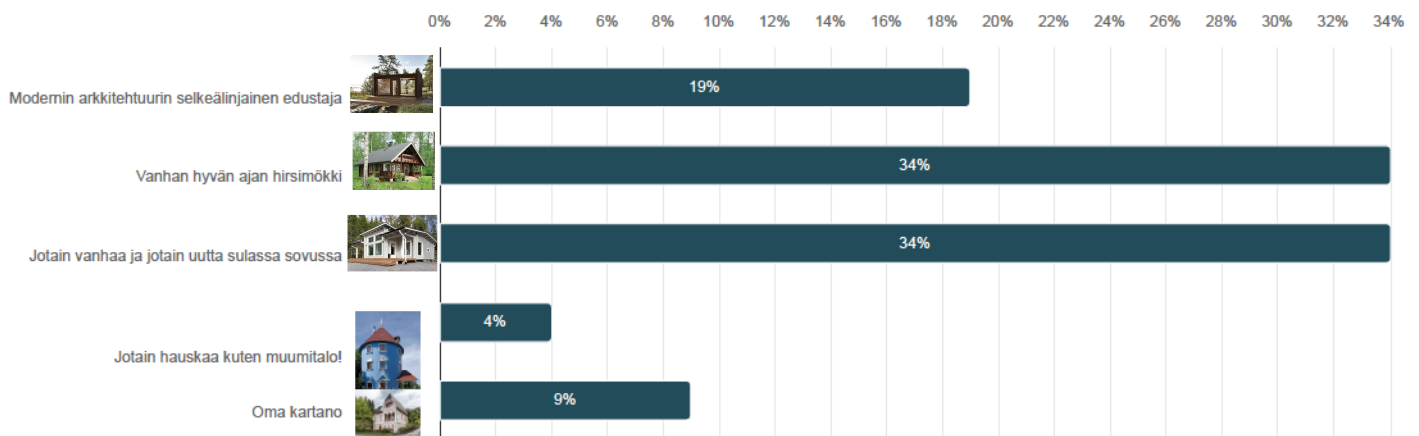
Lisätekstikenttään annetut vastaukset

Näytä kaikki

Vastausvaihtoehdot	Teksti
Jotain aivan muuta:	Kaunista rantaluontoa, muttamökin ei tarvitse olla sään piestävänä uloimmalla kalliolla.

Ulkomuodoltaan huvilani on

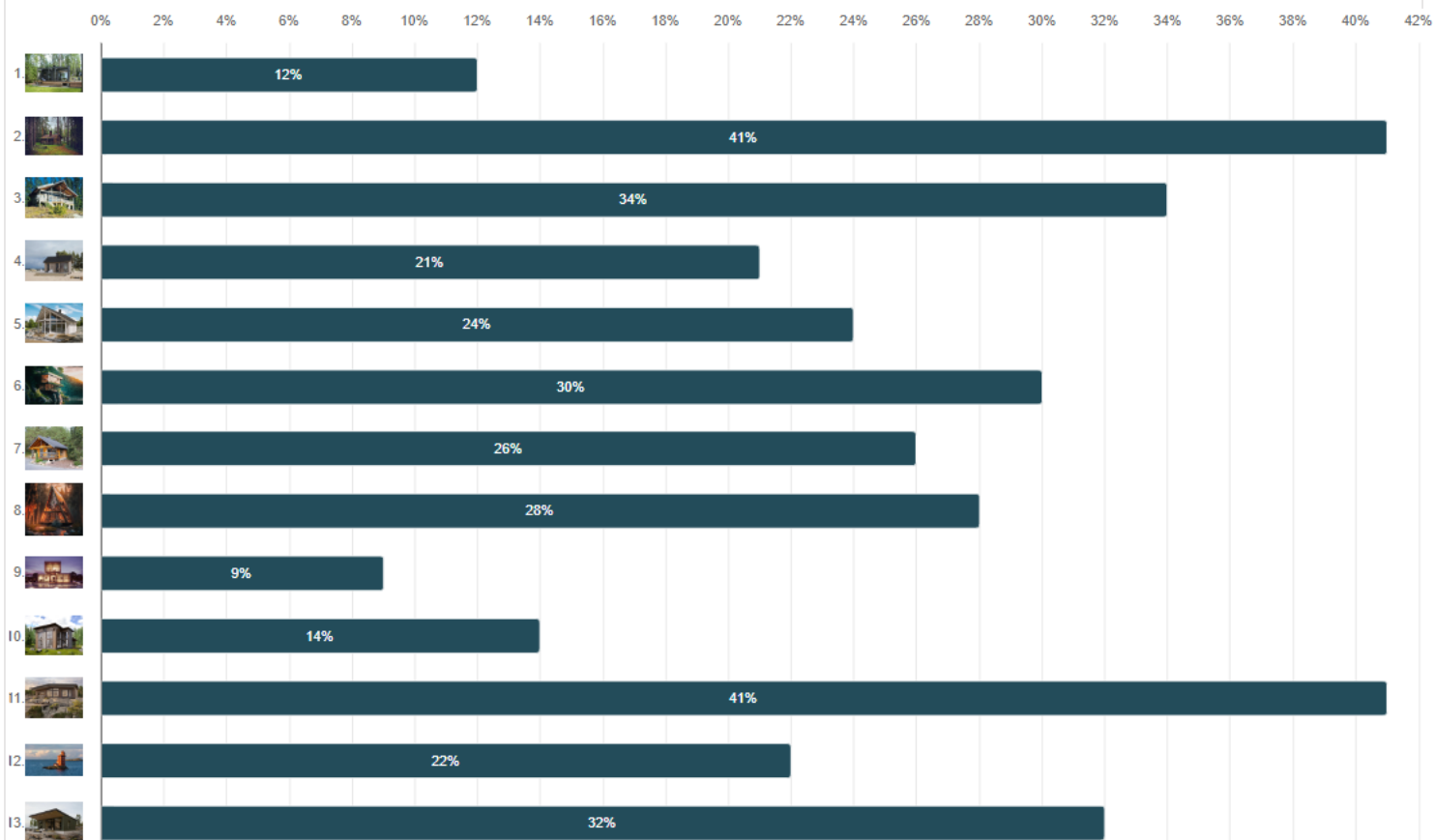
Vastaajien määrä: 76

	n	Prosentti
Modernin arkkitehtuurin selkeälinjainen edustaja	14	18,4%
Vanhan hyvän ajan hirsimökki	26	34,2%
Jotain vanhaa ja jotain uutta sulassa sovussa	26	34,2%
Jotain hauskaa kuten muumitalo!	3	4,0%
Oma kartano	7	9,2%

Näistä silmäni viehättää (voit valita useamman)

Vastaajien määrä: 76 , valittujen vastausten lukumäärä: 254

	n	Prosentti
1.	9	11,8%
2.	31	40,8%
3.	26	34,2%
4.	16	21,1%
5.	18	23,7%
6.	23	30,3%
7.	20	26,3%
8.	21	27,6%
9.	7	9,2%
10.	11	14,5%
11.	31	40,8%
12.	17	22,4%
13.	24	31,6%

Lisää sähköpostiosoitteesi saadaksesi tietää millainen on unelmiesi loma-asunto

Vastaajien määrä: 0

Sähköposti